Комуністычная партыя большэвікоў (Беларусі)

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 84 (5210) ПЯТНІЦА 12 КРАСАВІКА 1935 г. Год выдання XVIII

Сення у нумары

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ — ГАРАДАМ—УЗОРНЫ ПАРАДАК. ЯН. ПАЎЛОЎСКІ — ЕЎРОПА Ў ПАВУЦІНЕ ГЕРМАНСКАГА ШПІЯНАЖУ. С. ГВАЗДЗЕЦКІ — АБ КАНТРАКТАЦЫІ ГАРОДНІНЫ.

АГЛЯД ДРУКУ — СПРАВА ГОНАРУ КОЖНАЙ ГАЗЕТЫ.

СУМНЫЯ ЖАРТЫ: А. ДЖЭЛЮК — ГУЛЬНЯ Ў ПЛАНЫ. С. БУТОМАЎ — БАЛБАТУНЫ З КРЫЧАВА.

КІТАЙСКАЯ ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ ЗЛАМАЛА ЎСЯКАЕ СУПРАЦІЎЛЕННЕ ВОЙСК СТАРШЫНІ ГУЙЧЖОЎСКАГА ЎРАДА ВАН-ЦЗЯ-ЛЕ.

НАРОДНЫ КАМІСАР ПА ЗАМЕЖНЫХ СПРАВАХ ТАВ. М. М. ЛІТВІНАЎ ВЫЕХАЎ У ЖЭНЕВУ.

САКРЭТНАЯ ІНСТРУКЦЫЯ ГЕРМАНСКАГА МІНІСТЭРСТВА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ПРАДСТАЎНІКАМ ГЕРМАНІІ ЗА ГРАНІЦАЙ.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС.

ГАРАДАМ—УЗОРНЫ ПАРАДАК

Калі гавараць аб цяперашніх гарадах Беларусі, то яны нічога агульнага не маюць са старымі гарадамі, з іх непраходнай граззю, убогімі на акраінах хібаркамі, у якіх туліліся рабочыя.

Цяперашнія совецкія гарады і асабліва МЕНСК, ВІЦЕБСК, МАГІЛЕЎ, ГОМЕЛЬ, БАБРУЙСК карэнным чынам пераўтварыліся.

Гіганцкі рост прамысловасці выклікаў велізарнейшы рост гарадоў. Выраслі шматпавярховыя будынкі, выраслі ачагі культуры, тэатры, кіно, клубы, універсітэты, школы. Змяніўся твар вуліц.

Бясследна прападаюць акраіны, іх замяняюць рабочыя пасёлкі, у некаторых выпадках перавышаючыя нават так званыя цэнтры.

Усё гэта ёсць рэзультат гіганцкіх поспехаў, атрыманых працоўнымі на ўсіх франтах соцыялістычнага будаўніцтва пад кіраўніцтвам ленінскай партыі і вялікага СТАЛІНА.

З года ў год растуць асігнаванні па бюджэту на добрабыт гарадоў, на прывядзенне іх у культурны, чысты выгляд. Аднак, не заўсёды і не ўсюды тыя велізарныя затраты, якія прызначаюцца для добрабыту, даюць свой станоўчы эфект. Іншы раз укладваемыя буйнейшыя сродкі з-за злачынных адносін некаторых работнікаў гарадскіх советаў трацяцца ўпустую і не дасягаюць сваёй мэты.

Возьмем, к прыкладу, самыя элементарныя пытанні — чыстата гарадоў. Каб утрымліваць горад у чыстаце, г. зн. падмятаць вуліцы, убіраць гразь, вывозіць нечыстоты і т. д., здаецца, непатрэбна асаблівых капітальных укладанняў. Патрэбна толькі клапатлівая гаспадарчая рука гарадскога совета, якая-б штодзенна адчувалася на вуліцы, у двары. А што атрымліваецца? Узяць хоць-бы Менск. Слоў няма, горсовет мае вялікія поспехі. Але яны былі-б значна большымі, калі-б ён па-большэвіцку ўзяўся за ачыстку горада.

З раставаннем снегу ўсё больш выяўлялася зімовая бяздзейнасць па ачыстцы горада. У дварах з-пад раставаўшага снегу ўсё больш і больш вырасталі навозныя кучы. На многіх вуліцах растаўшы снег і веснавыя дажджы стварылі цэлыя азёры вады.

Да сораму гарадскога совета, памяшканне, дзе ён знаходзіцца, і яго двор—наглядная ілюстрацыя са- справай. У рэзультаце засмечанасць двароў пагражае дрэннымі вынікамі для насельніцтва.

Безадказнасць да захавання паглынаючых калодзежаў, да прывядзення ў парадак уборных і т. д. дайшла да таго, што ў Менску, як паведамлялася гэтымі днямі ў «Звяздзе», быў выпадак гібелі чалавека ў паглынаючым калодзежы.

Па кіраўніках Горжылсаюза раўняюцца і жакты, якія не толькі запусцілі двары, але нават і не ўбіраюць вуліц.

Правільна гавораць некаторыя жартаўнікі, што рака Свіслач сваім разлівам дапамагла горсовету ачысціць горад. І т. Юдзін, загадчык жыллёва-зямельным аддзелам горсовета, вельмі шкадуе, што разліў не ахапіў і цэнтральныя вуліцы.

Калі дрэнна з чыстатой горада ў Менску, дык такое-ж, калі не горшае становішча і ў Віцебску, Бабруйску, Магілеве, Мазыры і іншых гарадах.

З такой безадказнасцю да ачысткі гарадоў трэба пакончыць. Мы маем усе ўмовы, каб прывесці ў парадак гарады. Для гэтага патрэбна адно: не балбатаць аб чыстаце, не выносіць шматлікіх рэзалюцый, а штодзенна змагацца ў гарадах за навядзенне ўзорнага парадку.

Органы міліцыі абавязаны больш рашуча працаваць і змагацца за захаванне чыстаты ў горадзе, прычым не толькі на цэнтральных вуліцах, але, і асабліва, на акраінах.

Выключна вялікае значэнне набывае добрабыт гарадоў. Нельга далей цярпець такога становішча, калі ў Менску, насупроць Дома Ўрада—адной з лепшых пабудоў Саюза, маставая зрыта так, што небяспечна не толькі праходзіць, але і ехаць на машыне. Або вазьміце такія вуліцы, як Пролетарскую, Шырокую, Комунальную і іншыя,—там кожны праходзячы рызыкуе вельмі многім.

Значыцца, брукаванне вуліц, прывядзенне ў парадак двароў (брукаванне, агараджэнне і т. д.) з'яўляецца баявой задачай дня. Не чакаць асфальта, а масціць булыжнікам, брусчаткай, карацей кажучы—прыводзіць у парадак двары і вуліцы тым матэрыялам, якога ў нас ёсць дастаткова.

Горсоветы абавязаны неадкладна заняцца праблемай азелянення гарадоў. Тут-жа ёсць невычарпальныя магчымасці. Беларусь багата зелянінай, але чамусьці многія га-

...цебску, Гомелі можна наглядаць цікавую карціну пасадкі на вуліцах дрэваў. Але не праходзіць і месяца, як ад саджанцаў застаюцца толькі сляды. Трацяцца грошы, рабочая сіла і чамусьці ніхто не лічыць патрэбным змагацца са шкоднікамі, знішчаючымі маладыя дрэвы. І горсовет, і міліцыя праяўляюць тут поўнае благадушша.

Праблема паркаў, азелянення гарадоў, арганізацыя купалень, пабудова грамадскіх уборных — ёсць адна з важнейшых задач гарадскіх советаў. Трэба-ж зразумець, што гэтыя, «дробязі», якія толькі на першы погляд здаюцца дробязямі,—паляпшаюць быт працоўных, даюць ім адпачынак, захоўваюць іх здароўе. А клопаты аб здароўі працоўных ёсць важнейшая задача большэвіка-кіраўніка.

Велізарнае значэнне трэба надаць пытанням водаснабжэння. Гэта ў першую чаргу датычыць нашых буйных гарадскіх цэнтраў. Кожны год летам з павелічэннем спажывання вады бываюць вельмі частыя перабоі ў водаснабжэнні. З-за гэтага церпяць жыхары. З-за гэтага не паліваюцца вуліцы, з-за гэтага жыхары, прыбягаючы да засмечваемай заводамі вады ў рацэ, страдаюць рознымі хваробамі.

Пара пакончыць з гэтым злом. Партыя і совецкая ўлада далі высокую тэхніку, сродкі і т. д., а кіраўнікі воданапорных станцый безадказна адносяцца да гэтай справы. Трэба дабіцца такога становішча, каб было пастаўлена бесперабойнае снабжэнне гарадоў вадой.

Горсоветы і міліцыя абавязаны рашуча змагацца з кіраўнікамі тых прадпрыемстваў і ўстаноў, якія засмечваюць рэкі. Нельга далей цярпець такога становішча, калі гэтай зімой, як правіла, у Менску і ў Віцебску ўсё смецце вывозілася на лёд рэк і вясной гэта смецце пашло разам з вадой у спажыванне.

Трэба прымусіць людзей працаваць так, як гэтага патрабуе партыя. Трэба бязлітасна знімаць з работы тых, хто не хоча паляпшаць стану нашых гарадоў.

Мы закранулі толькі невялікую суму пытанняў. Работа па добрабыту і прывядзенню ў парадак гарадоў, безумоўна, гэтым не абмяжоўваецца.

Кожны горсовет абавязан зараз-жа ўзяцца за выкананне наказаў выбаршчыкаў, за прывядзенне гарадоў у культурны, чысты выгляд. Гэта асабліва датычыць кіраўнікоў

ВЕСТКІ З ПАЛЁЎ

УСТАНАВІЦЬ ШТОДЗЕННЫ КАНТРОЛЬ ЗА ЯКАСЦЮ СЯУБЫ

Бярыце прыклад з брыгады Тараса Гарая

Наступіўшае ў апошнія дні пацяпленне спрые разгортванню масавай сяўбы ў паўднёвых раёнах БССР. Многія калгасы сярэдняй і паўночнай зоны таксама пачалі палявыя работы на больш высокіх мясцах.

Сталінскі статут сельгасарцелі ўзнімае калгаснікаў на барацьбу за высокі ўраджай. Большасць калгасаў вышлі ў поле лепш арганізаванымі, чым у мінулыя гады, узмацнілася працоўная дысцыпліна. Аднак, побач з гэтым ёсць ужо рад выпадкаў грубейшага парушэння агратэхнікі. У пагоні за процантамі плана, некаторыя гора-кіраўнікі забываюць пра якасць.

Не прыходзіцца даказваць, што пратручванне насення з'яўляецца важнейшым агратэхнічным правілам, лепшым спосабам у барацьбе з галаўнёй. І ўсё-ж у радзе раёнаў (Хойнікі, Бабруйск, Церахаўка) калгасы сеюць непратручэным насеннем. У Мазырскім раёне, як паведамляе наш карэспандэнт, наглядаецца масавае ігнараванне радковых сеялак, якія зусім не скарыстоўваюцца. Ёсць асобныя выпадкі сяўбы ў аднавор.

Усё гэта вынік таго, што зямельныя органы, агранамічны персанал не ўстанавілі кантролю за якасцю сяўбы з першых-жа дзён палявых работ, пусціўшы гэту справу на самацёк.

Сёлетняя сяўба павінна адрозніваццца асабліва высокай якасцю работ. Для гэтага ёсць усе ўмовы. Калгасы, накапіўшы вялікі гаспадарчы вопыт, на многа лепш чым у мінулыя гады тэхнічна ўзброены, значна ўзнялася прадукцыйнасць працы, павялічыўся трактарны парк. Шырокія масы калгаснікаў імкнуцца атрымаць у гэтым годзе рэкордны ўраджай.

Дрэнны той кіраўнік, які не разумее гэтых асаблівасцей сёлетняй вясны.

Галоўная задача — пасеяць добра і ў тэрмін. Якасць апрацоўкі глебы, якасць пасева — вось што павінна быць на першым месцы. Гэта павінен памятаць кожны калгаснік, кожны брыгадзір і старшыня калгаса. Раннюю сяўбу і якасць апрацоўкі глебы нельга адрываць адну ад другой.

Выходзячы з гэтай асноўнай задачы, павінны быць пабудаваны і метады кіраўніцтва веснавой сяўбой.

Брыгада **Тараса Гарая**, ініцыятара ўсебеларускага спаборніцтва, з першага-ж дня выхаду ў поле ўстанавіла строгі кантроль за якасцю. Кожны гектар, засеяны брыгадай, ужо зараз прымаецца спецыяльнай камісіяй якасці.

«Засеяна добра» — вось ацэнка першых дзён работы брыгады Гарая. Так павінны працаваць усе калгасныя брыгады БССР.

Калгасы Бабруйшчыны сеюць непратручаным насеннем

БАБРУЙСК (Кар. «Звязды»). На... ў гэтым перш за ўсё праўленні...

ПАДСЕУ КАРМОВЫХ ТРАУ ПАД ПАГРОЗАЙ

Красавік — час падсеву кармовых траў (канюшыны, цімафееўкі). З раёнаў паступаюць сігналы аб тым, што сяўба траў зрываецца.

У гэтым годзе насенне канюшыны завезена ў БССР у дастатковай колькасці. Яго можна купіць у дзяржаўных і кааперацыйных магазінах. У чым-жа справа? Аказваецца, раённыя гандлюючыя арганізацыі, якім даручана рэалізацыя насення кармовых траў, мала клапоцяцца аб своечасовым іх продажы.

У Ветцы, напрыклад, кантора Заготзярна да 10 красавіка не прыступіла да продажу насення траў. У Рагачове не на многа лепш. Там пачалі продаж насення, але ў калгасах не вядуць ніякай работы па хутчэйшай яго куплі і высеве.

Дрэнна рэалізуецца насенне траў і ў Менску. На Віленскім рынку для продажу насення адведзена вельмі няўдалае памяшканне на другім паверсе. На Троіцкім рынку ларок, які гандлюе насеннем траў, так захаван ад людскога вока, што сам дырэктар канторы Саюзнасеннавод тав. Марцінсон не мог яго знайсці.

Амаль штодзенна ларок перамяшчаецца гарадскім аддзелам унутранога гандлю з месца на месца. Усе гэтыя факты вядомы намесніку наркома ўнутранога гандлю т. **Вербе.** Некалькі раз папярэджваў яго аб гэтым намеснік старшыні СНК БССР т. **Саакян.** Верба запэўняе: «Усе распараджэнні даны». А насенне калгасам купіць няма дзе.

А. М.

МЕСЦА АГРАНОМА—У ПОЛІ

Учора рэдакцыя звязалася па тэлефону з Цераха́ўскай раённай газетай «Ударнік калгасаў». Рэдактар газеты тав. **Фарбераў** паведаміў, што ў раёне разгарнуліся палявыя работы. 20 калгасаў вядуць ворыва, 7 калгасаў сеюць авёс, лён і віку на больш высокіх мясцах. Засеяна на 10 красавіка 274 гектары ранніх яравых. У першыя-ж дні сяўбы выяўлена парушэнне агратэхнікі: у калгасе «Чацверты заключны», Гробаўскага сельсовета, засеяна 3 гектары аўса непратручаным насеннем. Па віне райземаддзела 8 калгасаў сеюць некандыцыйным аўсом — ўсхожасць яго не перавышае 80-85 проц.

З гутаркі з раённым аграномам тав. Карэняка мы ўстанавілі, што агранамічны персанал раёна не кантралюе якасці палявых работ. Раённы агроном у самы разгар сяўбы сядзіць у раённым цэнтры, а ўчастковыя аграномы ўсё яшчэ заняты складаннем планаў у калгасных канцылярыях. За паперамі яны не бачаць, што робіцца на полі.

ІГНАРАВАННЕ РАДКОВАЙ СЯУБЫ

МАЗЫР. (Кар. «Звязды»). У раёне разгарнулася масавая сяўба ранніх выключна рукамі, а сеялка, зусім спраўная, не скарыстоўваецца. У

У памяшканні горсовета пануе бруд, на двары-ж горсовета лужы вады, ён завален усякім непатрэбным хламам. І работнікі горсовета лічаць гэта нармальнай з'явай.

Калі на Совецкай і Ленінскай вуліцах сяк-так наводзіцца парадак, то астатнія вуліцы запруджаны балотам і граззю. Гэта-ж факт, што ў двары дома, дзе змяшчаецца Горжылсаюз, наладжана смяццёвая звалка. І кіраўнікі Горжылсаюза, гэтыя партыйныя «шляпы», сядзяць па горла ў смецці і бяздзейнічаюць.

Ва дварах ямы для смецця, уборныя не чысцяцца. Жакты не лічаць сваім абавязкам займацца гэтай [...] свойму зразумелі задачу азелянення. Напрыклад, у Менску ва многіх дварах, дзе былі садзікі, парканы знялі, козы абгрызаюць дрэвы і яны гінуць. Але затое «азеляняюцца» парканы і вароты. Так вырашаецца праблема «азелянення».

Прыгожы гарадскі парк, сад «Профінтэрн» знаходзяцца ў самым запушчаным стане. А кіраўнік гэтай справы работнік горсовета Юдзін, як заядлы бюракрат, заяўляе: «У гэтым годзе грошай няма і ў парках будзе тое-ж, што і ў мінулым годзе», — г. зн. бруд, бескультур'е.

Кожны год вясной у Менску, Ві[...] выпадкаў знаходзяцца ў выключна дрэнным санітарным стане.

Змагацца за культурны, чысты, добра ўпарадкаваны горад ёсць важнейшая задача гарадскіх советаў. Трэба толькі па-большэвіцку ўзяцца за гэту справу. Не рэзалюцыямі, не заклінаннямі, а жывымі справамі паказаць, як трэба прыводзіць у культурны, чысты, упарадкаваны выгляд гарады. Гэтаму абавязвае нас партыя. І гэта мы абавязаны выканаць.

Менск, як сталіца БССР, і Менскі горсовет павінны ў гэтых адносінах паказаць прыклад узорнай работы.

[...] 10 красавіка на раёну засеяна [...] гектараў ранніх яравых, падрыхтавана пад пасевы 1.200 гектараў. Уперадзе Осаўскі сельсовет, які засеяў 210 гектараў яравых — 10 проц. яравога кліну.

Рад калгасаў, як «Чырвоная Каменка», «Лётчык» і інш. сеюць непратручаным насеннем. Вінаваты [...] бабруйскае аддзяленне Белсельснаба, якія своечасова не завезлі атрутны матэрыял.

Аднаасобнікі, якія складаюць у раёне 37 проц. гаспадарак, амаль не пачыналі сяўбы, засеяна толькі 40 гектараў.

ЧЫКУН.

[...] гектараў аўса. Першыя дні палявых работ паказваюць, што рад калгасаў ігнаруюць радковую сяўбу. Як правіла, авёс сеецца ручным спосабам, а радковыя сеялкі не скарыстоўваюцца.

Калгас «Комінтэрн», Крычаўскага сельсовета, пасеяў 50 гектараў аўса [...] нянскага сельсовета, засеялі 5 гектараў аўса ручным спосабам, а сеялка таксама стаіць. Такі-ж малюнак і ў радзе іншых калгасаў.

У калгасе імя Варашылава, Баброўскага сельсовета, 1 гектар пшаніцы насеяв у аднавор.

Р. ФРАЛОЎ.

Гутарка тав. О. Ю. Шмідта з прадстаўнікамі друку

13 красавіка споўніцца роўна год з дня выратавання апошніх чэлюскінцаў. Гэта дата ўваскрашае ў памяці ўсіх грамадзян нашай вялікай радзімы дзень найвялікшага трыумфу краіны Советаў, дзень, калі Совецкі Саюз паказаў усяму свету велізарную матэрыяльную і маральную сілу, якой ён уладае.

Не лішнім будзе ўспомніць, што не толькі замежная прэса, але і лепшыя сусветныя аўтарытэты песімістычна ацэньвалі перспектывы выратавання ста з лішнім чалавек, якія аказаліся на ільдзіне. Правадзіліся аналогіі з ранейшымі экспедыцыямі другіх краін, дзе гібель параходаў нават куды меншага маштабу кожны раз прыводзіла к гібелі большасці, а часам і ўсяго экіпажа.

Асабліва недаверчыва капіталістычная прэса адносілася да магчымасцей авіяцыі. І сапраўды, аперацыя такога маштабу, трэбаваўшая пералёту зімой праз тысячу кілометраў па недаследаванай трасе, стварэння аэрадромаў на дрэйфуючым ільду — такая аперацыя ніколі і нідзе яшчэ не праводзілася. І аднак-жа, выратаванне было завершана бліскуча.

Чэлюскінцы здолелі на ільдзіне захаваць згуртаваны сапраўды совецкі калектыў, які паказаў усяму свету ўзоры вытрымкі, дысцыпліны і давер'я комуністычнай партыі, любві і адданасці сваёй радзіме. А героі-лётчыкі паказалі дзівосныя прыклады мужнасці, да якой тав. **Сталін** недарма прымяніў вядомыя словы пролетарскага пісьменніка Максіма Горкага аб «безумстве храбрых».

Гэта выключная храбрасць спалучалася з найвялікшай адданасцю свайму доўгу і з дзівосным тэхнічным майстэрствам. Недарма ўся краіна акружыла лётчыкаў-чэлюскінцаў сваёй увагай і гарачай любоўю. Краіна ўбачыла ў чэлюскінскай эпапеі вобразы і сімвалы таго бліскучага росквіту закладзеных у народзе сіл, якія выклікала да жыцця Октябрская рэволюцыя і ўзрасціла комуністычная партыя.

Гадавіна выратавання чэлюскінцаў супадае з 15-годдзем совецкай работы ў Арктыцы, з 15-годдзем стварэння першага навуковага цэнтра па даследаванню Арктыкі, у далейшым вырасшага ў Арктычны інстытут. Поспехі совецкай работы ў Арктыцы агульнавядомы. Няма патрэбы іх пералічваць. Але канечна спыніцца на прычынах гэтых поспехаў.

І ў бліскучых поспехах совецкай работы ў Арктыцы, і ў выратаванні чэлюскінцаў дзейнічалі адны і тыя-ж прычыны. Гэта — перш за ўсё — непасрэднае кіраўніцтва і ўдзел ва ўсіх пытаннях асваення Арктыкі тав. **Сталіна** і Цэнтральнага Камітэта нашай партыі.

Колькасць людзей, якія працуюць па асваенню Арктыкі, па выкананню дырэктывы тав. **Сталіна** аб стварэнні вялікага паўночнага морскага шляху і зараз ужо вылічаецца тысячамі.

Зачынальнікам совецкай работы ў Арктыцы з'яўляецца праф. Рудольф Лазаравіч Самайловіч, 25-годдзе навуковай работы якога спаўняецца ў гэтым годзе 15 гадоў назад ім была створана першая арктычная экспедыцыя. За гэты час Рудольф Лазаравіч зрабіў 18 паходаў у Арктыку. Усім памятна ўзначальваемая ім экспедыцыя па выратаванню Нобіле ў 1928 г. За гэту работу тав. Самайловіч узнагароджан ордэнам Чырвонага сцяга.

Усёй краіне вядомы імёны вучоных палярнікаў Ушакова, Візе, Еўгенава, буйнейшага гаспадарніка Арктыкі Лаўрова, начальнікаў экспедыцый Шэвелёва, Дуплiцкага, Смірнова, Орлоўскага, Урванцава і інш.

Складаюцца кнігі і песні аб палярніках-зімоўшчыках палярных станцый, сярод якіх многа слаўных імён. Вось імёны некаторых — тт. Папанін, Мінееў, Петроў — начальнік станцыі мыса Северны і кіраўнік тройкі па выратаванню чэлюскінцаў, тав. Астальцэў, Ермалаеў. Краіна любіць і ведае капітанаў тт. Вароніна, Нікалаева, Хлебнікава, Гутэрштрасера і іншых вадзіцеляў ледаколаў, а таксама піонераў грузавога плавання на Поўначы т. Мілаўзорава і інш.

Кожны піонер ведае на памяць імёны лётчыкаў-герояў Совецкага Саюза — Вадап'янава, Дароніна, Каманіна, Ляпідзеўскага, Леванеўскага, Молакава і Слепнёва. Шырока вядомы і другія старыя палярныя лётчыкі — Чухноўскі, Алексееў, Ліндэль, Казлоў, Страубе, Галышэў і Фарых. Адзін з старэйшых лётчыкаў тав. Бабушкін быў чэлюскінцам і зараз знаходзіцца на зверабойных промыслах у горле Белага мора.

Цеснае яднанне тэорыі і практыкі, падкрэсленае тав. **Сталіным**, характэрна для ўсяго стылю нашай работы, таксама як і пранізванне ўсёй работы палітычным зместам.

У замацаванні і далейшым разгортванні нашых поспехаў велізарную ролю адыграла стварэнне палітупраўлення і палітаддзелаў. Партыя ўмацавала нашы рады першакласнымі партработнікамі.

Арктычны юбілей прымушае яшчэ раз праверыць нашу работу, яшчэ мацней пабудаваць нашы рады, яшчэ цясней згуртавацца вакол сцяга нашай партыі, вакол яе любімага правадыра тав. **Сталіна**.

НОВЫЯ ВЯЛІКІЯ ПОСПЕХІ КІТАЙСКАЙ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

ТОКІО, 11 красавіка. (БЕЛТА). Шанхайскі карэспандэнт агенцтва «Сімбун рэнго» паведамляе аб новых вялікіх поспехах кітайскай Чырвонай арміі, якая дзейнічае ў правінцыях Гуйчжоу і Сычуані. Карэспандэнт указвае, што сталіца Гуйчжоу зноў пад пагрозай заняцця яе Чырвонай арміяй, якая налічвае 50 тыс. байцоў. Чырвоная армія,—піша далей карэспандэнт,—наступаючы з поўначы, «зламала ўсякае супраціўленне, знішчыўшы войскі старшыні гуйчжоўскага ўрада Ван Цзя-ле, і зараз знаходзіцца ля варот Гуйяна».

Другая Чырвоная армія, — працягвае карэспандэнт, — якая налічвае таксама 50 тыс. байцоў, наступаючы на сталіцу правінцыі Сычуань, таксама нанесла буйнае паражэнне войскам генералаў Тянь Сун-яо і Ху Цзун-наня і заняла гарады Цансі і Ілун, прасоўваючыся ў напрамку на Чэнда (сталіца Сычуані).

—о—

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

На падставе даных, атрыманых з аўтарытэтных крыніц, ТАСС пацвярджае паведамленне, якое ідзе з Парыжа, аб тым, што на аснове агульна-еўрапейскіх пагадненняў аб безапаснасці дасягнута ў прынцыпе пагадненне паміж урадамі СССР і Францыі па пытанню аб праекце франка-совецкай канвенцыі безапаснасці, якая павінна быць заключана ў бліжэйшы час.

—о—

АД'ЕЗД тав. М. М. ЛІТВІНАВА

Народны камісар па замежных справах тав. **М. М. Літвінаў** выехаў у Жэневу для ўдзелу ў надзвычайнай сесіі совета Лігі нацый, якая адкрываецца 15 красавіка.

ФРАНЦУЗСКІ ДРУК ВІТАЕ ПАГАДНЕННЕ АБ ПРАЕКЦЕ ФРАНКА-СОВЕЦКАЙ КАНВЕНЦЫІ

ПАРЫЖ, 10 красавіка. (БЕЛТА). Вітаючы дасягненне ў прынцыпе пагаднення па пытанню аб праекце франка-совецкай канвенцыі, друк адзначае, што гэта першы рэальны акт у адказ на германскую палітыку правакацыі і агрэсіі. Пры гэтым друк указвае, што заключэнне пакта з Совецкім Саюзам будзе мець рашаючыя вынікі для ўмацавання безапаснасці і ў другіх частках Еўропы.

«Пці парыз'ен» піша: Лавалю вядомы пачуцці Малой Антанты, якая пакіне нас у выпадку нашай негрунтоўнасці, што было-б непапраўным няшчасцем, — для нас даволі прыкладу Польшчы. Лаваль знаходзіцца ў пастаянных перагаворах з Совецкім Саюзам, які таксама, як і мы, зацікаўлен у тым, каб спыніць германскую экспансію, і з прадстаўнікамі якога ён дабіваецца напярэдадні сваёй паездкі ў Маскву вызначэння ўмоў пакта».

«Рэпублік» адзначае, што рашэнне французскага ўрада мае велізарнае значэнне для еўрапейскай безапаснасці, і што канферэнцыя ў Стрэзе з'явіцца ўступам да тых перагавораў, якія Лаваль будзе весці ў Маскве.

СТРЫМАНЫЯ КАМЕНТАРЫІ Ў АНГЛІІ

ЛОНДАН, 11 красавіка. (БЕЛТА). Англійскія газеты жвава каментуюць праект франка-совецкага пагаднення.

«Таймс» у рэдакцыйным артыкуле прызнае,—аднак, без асаблівага энтузіязму,—што пагадненне паміж Францыяй і СССР было адзіна магчымым выхадам.

«Амаль усе,—прадаўжае газета,—сходзяцца на тым, што безапаснасць можа быць забяспечана толькі калектыўным шляхам, і што палітыка ізаляцыі практычна больш неажыццявіма».

«Адзінай эфектыўнай перашкодай для патэнцыяльнага парушальніка міру,—піша далей газета,—з'яўляецца яго перакананне ў тым, што супроць яго будуць канцэнтраваны пераважныя сілы, і калі Германія, як мяркуе большасць кантынентальных краін, сапраўды рыхтуе планы заваявання чужых тэрыторый, то новая сістэма саюзаў, па меншай меры, акажа благатворнае дзеянне на мілітарыстаў —фанатыкаў, якія, несумненна, ёсць у гэтай краіне».

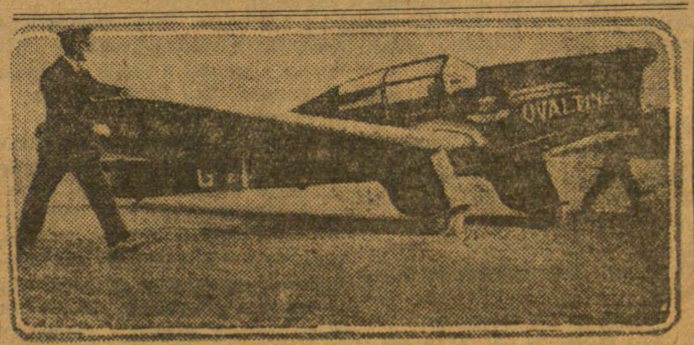

31 сакавіка закончыўся новы пералёт Аўстралія—Англія, зроблены англічанінам БРУК у рэкордна быстры тэрмін — за 7 дзён, 19 гадзін 50 мінут (папярэдні пералёт быў зроблен МЕЛЬРОДАМ за 8 дзён і 9 гадзін).

НА ЗДЫМКУ: самалёт, на якім быў зроблен пералёт.

ДАКУМЕНТ БЯЗМЕЖНАЙ ПОДЛАСЦІ

САКРЭТНАЯ ІНСТРУКЦЫЯ ГЕРМАНСКАГА МІНІСТЭРСТВА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ

КОЎНАС (КОЎНА), 10 красавіка. (БЕЛТА). «Остзеі беабахтэр» друкуе змест сакрэтнай інструкцыі, разасланай германскім міністэрствам замежных спраў прадстаўнікам Германіі за граніцай. У інструкцыі гаворыцца:

— «Задача германскай палітыкі — ствараць уражанне аб міралюбнасці Германіі і аб гатоўнасці яе ўдзельнічаць у пактах. Германія ізалявана, і ёй пагражае акружэнне. Германія павінна мець свабоду дзеянняў, і таму яна не звяжа сябе ніякімі абавязацельствамі і не вернецца ў Лігу нацый. Яна павінна мець паўнейшую свабоду ў галіне ўзбраенняў. 12-18 месяцаў неабходна для завяршэння германскіх узбраенняў. Армія Германіі павінна быць у паўтара раза мацней французскай, што адпавядае суадносінам насельніцтва Германіі і насельніцтва Францыі. Германская авіяцыя ўжо мацней французскай. Узброеная Германія стане прыцягальнай сілаю для другіх краін. Для дасягнення гэтай мэты вельмі зручна скарыстаць ідэю крыжовага паходу супроць большэвізма.

Нацыянал-соцыялісты скора прыдуць да ўлады ў Аўстрыі».

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

◆ Агенцтва Гаваса паведамляе з Коўнаса: «На працягу трох дзён наглядаецца палёт над левым берагам Нёмана германскай ваеннай эскадрыльі».

◆ Амерыканскі лётчык Віллі Пост зрабіў безастановачны палёт паміж Бэрбенкам (штат Каліфорнія) і Кліўлендам (штат Огайо), праляцеўшы 3.500 кілометраў за 8 гадзін 04 мін. Пост ляцеў на вышыні звыш 11 клм. з сярэдняй скорасцю 440 клм. у гадзіну.

Канструктарскімі майстэрнямі украінскага Інстытута эксперыментальнай медыцыны асвоен выраб складанейшага прыбора—мікратома. Прыбор служыць для вырабу танчэйшых зрэзаў тканін (да 1 мікрона). Апарат зроблен цалкам з совецкіх матэрыялаў і па сваіх якасцях не ўступае заграничным узорам. НА ЗДЫМКУ: вгляд першага ўзору прыбора.

Фото САПОЖНІКАВА (Саюзфота).

□ □ □ □ □

РЫХТАВАЦЦА ДА 20-й ГАДАВІНЫ ОКЦЯБРА

ГУТАРКА А. М. ГОРКАГА З ПІСЬМЕННІКАМІ УКРАІНЫ

МАСКВА, 11 красавіка. (БЕЛТА). 10 красавіка ў **Алексея Максімавіча Горкага** адбылася гутарка з групай совецкіх пісьменнікаў Украіны.

А. М. паставіў перад пісьменнікамі рад пытанняў у сувязі з набліжэннем пістарычнай даты 20-годдзя Окцябра. У прыватнасці, А. М. звярнуў увагу пісьменнікаў на неабходнасць большага асвятлення ў літаратуры ўкраінскай вёскі ў яе мінулым і цяперашнім, большага адлюстравання грамадзянскай вайны. Вялікую ўвагу А. М. аддаў пытанню аб дзецях.

Ён з захапленнем слухаў расказы пісьменнікаў аб выключных клопатах аб іх т. П. П. Постышэва.

У прыяцельскай гутарцы прынялі ўдзел пісьменнікі: **Паўло Тычына, Петро Панч, Іван Кулік, Александр Капыленка, Іван Кірыленка, Александр Карнейчук і Іцак Фефер.**

У гутарцы прынялі таксама ўдзел адказны сакратар праўлення ССП **А. Шчэрбакоў, Антон Сенчэнка** і старшыня ССП Беларусі **М. Клімковіч.**

* * *

10 красавіка ў саюзе совецкіх пісь-

НА ПАРТЫЙНЫЯ ТЭМЫ

РЭЗУЛЬТАТЫ СКАЗАЛІСЯ

Зараз, калі мы маем ужо некаторы вопыт перабудовы партыйнай работы, наглядна бачыш рост асобных комуністаў. У партыйнай арганізацыі фабрыкі «Комунарка» мы гэты рост асабліва бачым на вопыце работы партыйнай групы мякка-шакаладнага цэха. Парторг гэтага цэха т. **Эпштэйн** сваім умелым падыходам да асобнага комуніста, сваім уплывам дабілася таго, што зусім пасіўныя, раней адсталыя комуністы, зараз непазнаваемы.

Яркім прыкладам можа служыць комуністка **Сіндлер.** Гэта работніца, у якой вялікая сям'я — 4 дзяцей. Яна заўсёды была ў ліку «маўчальнікаў», адмаўлялася ад вучобы. А за апошняе паўгоддзе Сіндлер акуратна наведвае партыйную школу, добра рыхтуецца да заняткаў, пачала выступаць на сходах, прымаць удзел у партыйным жыцці і зараз Сіндлер выбрана зменным парторгам.

За комуністам **Заміроўскім** часта нагляддаліся адмоўныя ўчынкі як у адносінах да вытворчасці, так і да партыйных абавязкаў. Парторг Эпштэйн рэагавала на кожны асобны ўчынак, растлумачвала шкоднасць гэтага. Рэзультаты сказаліся. Заміроўскі стаў непазнаваемым. Тое-ж самае з комуністкай Падастравец і інш.

Работа парторга Эпштэйн прыкметна не толькі на росце комуністаў. Яна дала свае вынікі і ў рабоце з беспартыйным актывам. Акрамя агульных чытак і гутарак, у практыку ўкараніліся індывідуальныя гутаркі. У раздзявалцы, за абедам, кожную вольную мінуту выкарыстоўвае яна для гутарак з работніцамі, прычым у гэтых гутарках адчуваюцца сяброўскія таварыскія адносіны. Пачынаючы з пытанняў асабістага жыцця, яны пераходзяць да пытанняў палітычных. У выніку — ў цэху створана група спачуваючых з 10 чалавек (усяго на фабрыцы 19 спачуваючых). Эпштэйн змагла знайсці лепшых з беспартыйнага актыва, падыйсці да іх, і яны ўступілі ў групу спачуваючых.

Дрэннае ў рабоце Эпштэйн тое, што недастаткова выкарыстоўваюцца комуністы для работы сярод беспартыйных. Праўда, значная частка комуністаў гэтага цэха палітычна слаба падрыхтаваны. Асаблівая ўвага накіравана на вучобу. Але ўсё-ж асноўная група комуністаў павінна больш выкарыстоўвацца для самастойнай работы сярод беспартыйных.

Зусім адваротнае мы маем у рабоце парторга карамельнага цэха **Куперштока.** Не гледзячы на тое, што гэты цэх па сваёй удзельнай вазе ва ўсёй фабрыцы займае не меншае месца, чым мякка-шакаладны, партгрупа да гэтага часу не разгарнула работы з беспартыйным актывам. Да гэтага часу ў цэху няма ні аднаго спачуваючага.

Сакратар парткома менскай фабрыкі «Комунарка» КАПЫЛЁВА.

У ЛЁЗНЕ ЛІКВІДАВАЛІ ПАРТГАБІНЕТ

ЛЁЗНА. **(Кар. «Звязды»).** Невялікі квадратовы пакой. Першае, што кідаецца ў вочы пры адчыненні дзвярэй, гэта тры паламаныя крэслы. Тут-жа на падлозе валяюцца архівы газет, звёрткі па жаўцеўшых ад сырасці папак з нейкімі старымі актамі, газетнымі выразкамі і іншымі падшытымі і непадшытымі справамі.

Такі-ж «парадак» пануе і ў кніжных шафах. Побач з журналам «Партийное строительство» і падручнікам па гісторыі ВКП(б) на паліцах знаходзяцца антысовецкія кнігі. Затое вельмі цяжка знайсці творы т. Сталіна і другія

Лейбін, — знойдзеш — добра, а дакладна я і сам не ведаю, ці ёсць у мяне такія кнігі.

З таго часу ў партгабінет я больш не заходзіў, бо ясна, што ў такім партгабінеце я ніякай дапамоті атрымаць не змагу.

Ні сістэматычнай, ні хоць-бы перыядычнай кансультацыі партгабінет не праводзіць. У райкоме ўсе ведаюць, што загадчык партгабінетам т. Лейбін па сваёй тэарэтычнай падрыхтоўцы кансультаваць партыйны актыў не можа. Не адмаўляе гэтага і сам т. Лейбін. І ўсё-ж райком нічога не зра-

Аб кантрактацыі гародніны

Совет Народных Камісараў БССР 9 красавіка прыняў вялікай важнасці рашэнне аб кантрактацыі гародніны на 1935 г.

Гэтым рашэннем за асноўнымі загатоўшчыкамі замацаваны тыя-ж раёны, у якіх яны праводзілі работу ў 1934 годзе.

За правядзенне гэтай работы адказваюць загатоўшчыкі, а таксама і райвыканкомы.

Гародніна адыгрывае важную ролю ў паляпшэнні рабочага снабжэння. Вось чаму рашуча пастаўлена пытанне аб тым, каб планы, даныя раёнам, былі поўнасцю даведзены па культурах і сектарах.

У гэтым годзе, як і ў мінулым, дагавары заключаюцца загатоўшчыкамі непасрэдна з кожным калгасам, аднаасобнай гаспадаркай і калгаснікам на неаграмаджаны пасеў.

Выключную ўвагу пры правядзенні кантрактацыі неабходна аддаць пытанню вырошчвання і развядзення цыбулі. Гэта культура прадстаўляе сабой каштоўнейшы прадукт. Не гледзячы на велізарнейшыя магчымасці развядзення цыбулі ў БССР, усё-ж на месцах ёй аддаецца вельмі мала ўвагі.

Райвыканкомы пры давядзенні плана абавязковай дзяржаўнай кантрактацыі гародніны павінны канкрэтна падыйсці да кожнага калгаса, кожнага сяла.

Пры правядзенні кантрактацыі цыбулі паўсямесна калгасам, аднаасобнікам і калгаснікам будуць выдавацца авансы, а па моркве толькі калгасам, прычым авансы выдаюцца ў два тэрміны: не пазней 25 красавіка ў размеры 45 проц. і ў чэрвені — ў размеры 55 проц.

Уся работа па кантрактацыі павінна быць скончана не пазней 10-га мая.

Вопыт мінулага года паказаў, што гародніна нясвоечасова падвозілася да чыгункі, залежвалася і псавалася.

У гэтым годзе Соўнарком у сваім рашэнні абавязвае райвыканкомы ўключыць перавозку гародніны, што загатаўляецца па дзяржаўнаму плану, у раённыя планы аўтогужперавозак. Праўленні калгасаў абавязаны аказаць дапамогу калгаснікам у справе падвозкі закантрактаванай гародніны з неаграмаджаных пасеваў.

Для забеспячэння рэпрадукцыі і снабжэння важнейшых прамысловых цэнтраў свежай капустай у зімовы перыяд забараняецца скарыстанне свежай капусты гатунку «Амагер» для пераапрацоўкі. Зямельныя органы абавязаны да 10 кастрычніка правесці апрабацыю ўсіх пасеваў капусты «Амагер», забараніўшы скарыстоўваць яе для іншых мэт, акрамя рэпрадукцыі і адгрузкі ў свежым выглядзе прамысловым цэнтрам.

Кантрактацыя гародніны павінна з'явіцца вялікім стымулам для яе развядзення і вырошчвання з тым, каб наша ордэнаносная БССР па кантрактацыі гародніны ў 1935 годзе заняла адно з першых месц у Саюзе Совецкіх Рэспублік. Для гэтага ў нас ёсць усе ўмовы і магчымасці.

Своечасовае правядзенне кантрактацыі гародніны з'яўляецца вялікім стымулам для таго, каб калгасы і калгаснікі ўзорна правялі апрацоўку пасеваў гародных культур з тым, каб пасля выканання абавязковай дзяржаўнай кантрактацыі па капусце, цыбулі, гурках, памідорах моркве і іншых караньплодах значныя таварныя лішкі змаглі быць рэалізаваны па дэцэнтралізаваных загатоўках, а таксама і на калгасных базарах.

Рашэнне Соўнаркома па кантрактацыі неабходна прапрацаваць на сходах у калгасах і сельсоветах з тым, каб кантрактацыя і загатоўкі былі скончаны раней устаноўленых тэрмінаў.

С. ГВАЗДЗЕЦКІ.

СОВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ СССР

Прыношу глыбокую падзяку за аказаную мне ўвагу ў дзень 50-годдзя маёй навуковай і грамадскай работы.

Ваша цёплае прывітанне і лепсокі гонар і паслужылі новай крыніцай сілы і бадзёрасці ў маёй навуковай і практычнай рабоце на карысць нашай дарагой соцыялістычнай радзімы.

АГЛЯД ДРУКУ

СПРАВА ГОНАРУ КОЖНАЙ ГАЗЕТЫ

Бюро ЦК КП(б)Б у сваёй пастанове аб правядзенні сталінскага паходу за развіццё жывёлагадоўлі і ўздым ураджайнасці прапанавала гаркомам, райкомам і рэдактарам рэспубліканскага і раённага друку арганізаваць шырокую масава-палітычную работу вакол паходу.

Пастанова ў цэнтральным друку была надрукавана 21 сакавіка. На працягу тыдня глуская раённая газета **«Сцяг калектывізацыі»** захоўвала маўчанне. Толькі 29 сакавіка яна апублікавала рашэнне бюро райкома і прэзідыума райвыканкома ў сувязі з правядзеннем паходу. Але і пасля гэтага рэдакцыя не арганізавала ўключэння калгасаў у паход і не разгарнула сапраўды шырокай масава-палітычнай работы.

Гомельская **«Палеская праўда»,** надрукаваўшы 23 сакавіка пастанову Цэнтральнага Камітэта партыі, на працягу двух тыдняў толькі ў пяці нумарах дала матэрыялы, прысвечаныя сталінскаму паходу. Газета мала паказвае вопыт работы.

Так абстаіць справа ў газетах двух раёнаў, якія ўключыліся, па іх паведамленнях, у сталінскі паход.

Інакш зрабіла рэдакцыя барысаўскай газеты **«Большэвік Барысаўшчыны».**

Адначасова са змяшчэннем пастановы, рэдакцыя дала перадавы артыкул і неадкладна арганізавала водгукі з калгасаў на рашэнне ЦК. Праз некаторы час на старонках «Большэвіка Барысаўшчыны» разгарнуўся абмен вопытам работы калгасных брыгадзіраў. Выступілі брыгадзіры: Кішкурно, Бык, Халмоўка, Саўрыцкі і іншыя, старшыня калгаса «Чырвоная трасцяніца» Валчанін. Паміж брыгадамі і брыгадзірамі распачалося соцыялістычнае спаборніцтва на лепшую падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы, развіццё жывёлагадоўлі і ўздым ураджайнасці.

Але і ў даволі ўдала пачатай рабоце барысаўскай газеты ёсць недахопы, з якіх карысна будзе зрабіць урокі ўсяму нашаму раённаму друку.

Цэнтральны Камітэт партыі, указваючы на задачы сталінскага паходу, прапанаваў мабілізаваць ініцыятыву і актыўнасць калгаснікаў як на большэвіцкую падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы, так і на «ўважлівыя і клапатлівыя адносіны да пачаўшыхся зараз апаросаў, акотаў, ацёлаў і на барацьбу за захаванне маладняка». Між тым, работа пералічаных намі вышэй газет і многіх іншых у барацьбе за развіццё жывёлагадоўлі слабая і неканкрэтная. Гэта адчуваецца, ў першую чаргу, у надзвычай недастатковым і дрэнным паказе людзей — лепшых барацьбітоў за развіццё соцыялістычнай жывёлагадоўлі.

Наогул, паказу людзей, якія аўладалі тэхнікай справы, паказу вопыту іхняй работы, газеты павінны аддаць максімум увагі.

Нельга зацягваць так званага арганізацыйнага перыяду паходу. Большэвіцкая вясна ўступае ў свае правы. Сяўба разгортваецца. Неадкладна трэба разгарнуць і сістэматычна весці на старонках газеты праверку выканання самаабавязацельстваў, прынятых на сябе асобнымі калгасамі і брыгадамі.

БССР спаборнічае ў сталінскім паходзе з Заходняй Сібір'ю і Заходняй вобласцю. Шырэй разгорнем соцыялістычнае спаборніцтва паміж раёнамі, калгасамі і брыгадамі ўнутры рэспублікі. Адначасова арганізуем спаборніцтва з раёнамі, калгасамі і брыгадамі Заходняй Сібіры і Заходняй вобласці.

Справа гонару кожнай раённай газеты, кожнага рабселькора змагацца за першынства ў спаборніцтве ордэнаносных рэспублікі і края.

МАСТАЦКАЯ САМАДЗЕЙНАСЦЬ ДЗЯЦЕЙ

меннікаў адбылася скліканая па ініцыятыве **А. М. Горкага** нарада для абмеркавання пытанняў падрыхтоўкі к 20-годдзю совецкай улады.

У нарадзе прынялі ўдзел буйнейшыя совецкія пісьменнікі, драматургі, кінематаграфісты, паэты, кампазітары.

Пасля выступлення А. М. Горкага адбылося жывое абмеркаванне закранутых ім пытанняў. У спрэчках прымалі ўдзел тт. **Шумяцкі, Міх. Кальцоў, Чэляпаў** (саюз совецкіх кампазітараў), **Даўжэнка, Сейфуліна, Юткевіч, Кіршон, Александраў, Лахуці, Пудоўкін, Паўленка, Юкаў.**

У заключным слове Алексей Максімавіч выказаў пажаданне арганізаваць яшчэ адну нараду, каб канкрэтней абмеркаваць рад прапаноў аб падрыхтоўцы да 20 гадовага юбілея совецкай улады.

—o—

ПОМНІК ТАРАСУ ШЭУЧЭНКА У КІЕВЕ

КІЕЎ, 10 красавіка. (БЕЛТА). Соўнарком Украіны і ЦК КП(б)У прынялі пастанову аб пабудове ў Кіеве помніка вялікаму украінскаму паэту-рэволюцыянеру **Т. Г. Шэўчэнка.** Помнік, па парапанове кіеўскага аблвыканкома, абкома КП(б)У і прэзідыума горсовета, будзе ўстаноўлен на скверы супроць дзяржаўнага універсітэта. Адкрыццё намечана к 75-годдзю з дня смерці паэта ў 1936 годзе.

Праектаванне помніка даручана заслужанаму дзеячу мастацтва Манізеру — аўтару помніка Шэўчэнка ў Харкаве.

—o—

ЗЕМЛЕТРАСЕННЕ НА КАУКАЗЕ

ТІФЛІС, 10 красавіка. (БЕЛТА). Тіфліская сейсмічная станцыя сёння ў 0 г. 1 м. ночы па мясцоваму часу зарэгістравала невялікае землетрасенне, ачаг якога знаходзіцца за 250 клм. ад Тіфліса. Сіла землетрасення ў эпіцэнтры раўнялася каля 6 балаў. У Тіфлісе яно адчувалася з сілаю ў 2-3 балы.

Атрымапы весткі з Барды (Азербайджан), а таксама з Сцепанакерта (Пагорны Карабах). У Бардзе некаторыя дамы далі трэшчыны. Разбурэнняў няма.

ЭРЫВАНЬ, 10 красавіка. (БЕЛТА). Сёння ноччу ў Іджэване (Арменія) адчуваліся невялікія падземныя штуршкі.

тыйнага актыва.

Усю гэту карціну дапаўняе плакат, што ледзь трымаецца на сцяне, аб ураджайнасці бульбы (другая яго палова завалена грудай рознага смецця, што ляжыць на шафе). Судзячы па пераплётах і вокладках многіх кніг, можна з упэўненасцю сказаць, што ў Лёзне імі карыстаюцца не людзі, а мышы. Усё гэта разам узятае завецца «партыйны габінет пры лёзненскім райкоме партыі».

Зразумела, што ў гэты, з дазволу сказаць, парттабінет рэдка хто і заходзіць.

— Калі я кіраваў палітгуртком на ільнозаводзе, — заяўляе загадчык радыёвузла т. Субог, — мне патрабаваліся некаторыя падручнікі. Я звараюся да загадчыка парттабінетам т. Лейбіна, паказваю яму спіс неабходных мне кніг.

— Шукай, — адказаў мне

біў, каб узмацніць парттабінет.

Цяпер парттабінета зусім няма. Два тыдні назад т. Лейбін паехаў на курорт. Кніжныя шафы асталіся адчыненымі — заходзь хто хоча, бяры што жадаеш.

А як-жа ўсё-ж быць? Парттабінет патрэбен хоць-бы для кіраўнікоў палітгурткоў.

— Не турбуйцеся, — адкажуць вам ведаючыя людзі. — Кіраўніку лёзненскага гуртка партактыва т. Мінчукову парттабінет не патрэбен. Палітгурток наогул не працуе, а астатнія кіраўнікі гурткоў і школ або інструктары райкома партыі і так добра ведаюць, што парттабінет у Лёзне—пустое месца.

Ад сябе дадамо, для ведама чытачоў, што парттабінет не толькі лічыцца за райкомам партыі, але і знаходзіцца з ім у адным памяшканні.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

шыя пажаданні аказалі мне вы-

Ваш В. Р. ВІЛЬЯМС.

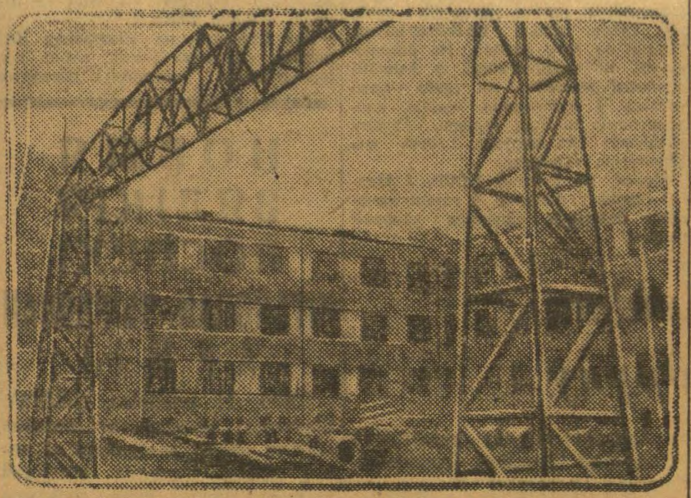

Будаўніцтва дома Акадэміі навук. Лабараторны корпус.

Фота КАПЛІНСКАГА.

У гарадзішчанскім Доме соцыялістычнай культуры (Шклоўскі раён) адбылася алімпіяда калгаснай самадзейнасці. Актыўны ўдзел у алімпіядзе прынялі дзеці—вучні гарадзішчанскай няпоўнай сярэдняй школы, якія паказалі вялікія здольнасці ў розных відах мастацтва.

Групай вучняў была выканана калектыўная дэкламацыя твораў А. Александровіча — «Песня пралетарскага яднання», П. Тычыны—«Партыя вядзе», М. Чарота — «Я чую крык жыцця» і інш. У нумарах сольнай дэкламацыі асабліва вызначыліся вучаніцы Мудрагелава і Доніна.

Вельмі прыемна гучэў голас Мудрагелавай — лепшай спявачкі піонератрада — у вучнёўскім хоры, які выканаў на алімпіядзе спевы «Комінтэрн», «Чапаеўская паходная», «Дома і ў школе», «Страна занята стройкой».

Вучаніцы Дайнека, Мацукова, Мудрагелава і Доніна выканалі «Лявоніху» і «Фізкультурны танец». Школьныя танцоры выступалі на сцэне ўпершыню, але здолелі паказаць нядрэнную тэхніку выканання і вялікае пачуццё рытма. Вельмі нядрэнна гучэў і балалаечны аркестр у складзе Кулікова, Вадахава і братоў Мельнікавых.

На алімпіядзе дэманстраваліся таксама малюнкі школьных мастакоў Хазанава і Алеся Мельнікава.

Лепшыя ўдзельнікі алімпіяды прэміраваны.

Э. ХАЗАНАЎ.

—o—

План таваразвароту выканан

Спажывецкая кааперацыя БССР выканала план таваразвароту першага квартала 1935 г. на 102,3 проц., у тым ліку па вёсцы — 103,9 проц., па гораду — 100,9 проц. (план першага квартала 153 млн. руб., выканана 162,2 млн. руб.).

Старшыня прэзідыума праўлення БКС А. БАСКІН.

Еўропа ў павуціне германскага шпіянажу

Увесь сусветны друк многа ўвагі аддае справе Бертольда Якоба і Доры Фабіян.

Германскі журналіст **Бертольд Якоб** доўгі час самаахвярна выкрываў захватніцкія планы германскага фашызма, чым і выклікаў да сябе звярыную нянавісць фашысцкіх катаў. У свой час ён у антыфашысцкім журнале «Вельтбюне» раскрыў дзейнасць «чорнага рэйхсвера»—тайнай фашысцкай арганізацыі. Ён апублікаваў нямала матэрыялаў аб гнусных забойствах, зробленых азвярэлымі фашыстамі.

Бертольд Якоб вымушан быў пакінуць Германію. Не лепшым было жыццё бяспашпартнага эмігранта і ва мяжой. За ім ганяліся фашысцкія агенты. Але Бертольд Якоб не спыняе сваёй антыфашысцкай дзейнасці.

Што-ж здарылася? Чаму газеты загаварылі аб Якобе?

Дзевятага сакавіка Бертольда Якоба выклікаюць з Страсбурга ў Базель. На другі дзень ён паведамляе сваёй жонцы, што ён затрымаўся і скора вернецца. Пазней ён піша, што паедзе на два дні ў Жэневу.

Праходзяць дні, тыдзень. Бертольда Якоба няма, ён таямніча знік.

Праз некалькі дзён стала вядома, што ніці зініклення Якоба вядуць к Гансу Веземану.

Хто такі Веземан? У мінулым—гэта швейцарскі карэспандэнт берлінскай соцыял-дэмакратычнай газеты «Форвертс». Пазней—агент германскай тайнай паліцыі (гестапо). Гэты ахраннік па распараджэнню базельскага пракурора быў арыштован.

Дора Фабіян і Матыльда Вурм жылі ў Лондане. Яны, як і Бертольд Якоб, эмігравалі з фашысцкага пекла. Дора Фабіян вяла антыфашысцкую дзейнасць. Яна энергічна раскрывала тыя метады, з дапамогай якіх фашысты заманьвалі эмігрантаў у Германію і там дзіка распраўляліся са сваімі ахвярамі. Яна выкрыла правакацыйную ролю Веземана ў справе знікнення Якоба.

4 красавіка Дора Фабіян і яе сяброўка Матыльда Вурм былі знойдзены мёртвымі ў сваёй кватэры ў Лондане. Яны былі атручаны.

У чым-жа справа?

Нацыянал-соцыялісты не гануюць ніякімі метадамі ў барацьбе са сваімі праціўнікамі. Яны загналі ў падполле слаўную комуністычную партыю Германіі, яны вось ужо трэці год глумяцца над правадыром германскага пролетарыята таварышам **Тэльманам.** Азвярэлыя каты рубяць галовы, узнімаюць на шыбеніцы лепшых прадстаўнікоў рэволюцыйных арганізацый рабочага класа Германіі. Нарэшце, крыважэрныя фашысты не задавальваюцца тымі ахвярамі, што знаходзяцца ў іх кіпцюрах у Германіі. Яны, як шакалы, гайсаюць па Еўропе, шукаючы новай здабычы.

Праз сваіх агентаў берлінская ахранка (гестапо) заманьвае ў хітра пастаўленыя пасткі эмігрантаў з Германіі. Тых-жа, каго не ўдаецца зацягнуць у сваё логава, фашысты забіваюць на месцы. Так былі забіты антыфашысты доктар **Бел** у Італіі, пісьменнік **Тэадор Лессінг** у Чэха-Славакіі, інжынер **Форміс** каля Прагі. Фашысцкія правакатары прабавалі зацягнуць для расправы ў Германію генеральнага сакратара Межрабпома **Мюнцэнберга** і кіраўніка саарскіх соцыял-дэмакратаў **Макса Брауна.**

Справа Бертольда Якоба раскрыла ўсе метады германскай тайнай паліцыі.

Веземан доўга апутваў Якоба. Нарэшце, апошні яму паверыў і прыехаў у Базель (Швейцарыя). Тут Веземан абяцаў дастаць для Якоба пашпарт, па які, нібы, трэба было заехаць на кватэру. Бертольд Якоб сеў у таксі. Гэтага толькі і трэба было правакатарам Веземану і яго памочнікам Манцу, Беккеру і Рыхтэру. Машына, развіваючы скорасць, без астаноўкі прачесласся міма пагранічных слупоў у Германію.

На пратэст швейцарскага ўрада і патрабаванне вярнуць скрадзенага эміграпта германскія ўлады паведамілі, што Якоб сам перайшоў мяжу.

Бертольду Якобу пагражае кара смерцю. Каты рыхтуюць для сваёй ахвяры адсячэнне галавы.

Дора Фабіян і Матыльда Вурм германскімі агентамі былі атручаны ў Лондане.

Шпіёнская дзейнасць германскіх фашыстаў вядзецца даўно. Але апошнія здарэнні—скраданне Бертольда Якоба і забойства Фабіян і Вурм звярнулі ўвагу на тое, што забойцы дзейнічаюць па заданнях аднаго цэнтра. Веземан быў звязан з Шульцам, які здаўна займаецца тайнымі палітычнымі забойствамі. Шульц зараз займае відную ролю ў германскай тайнай паліцыі (гестапо). Нядаўна яго бачылі ў Швейцарыі, дзе ён інструктаваў Веземана. Ніці ўсіх забойстваў вядуць у штаб германскай тайнай паліцыі.

Ранейшых падобных спраў у Еўропе нібы не заўважвалі. Зараз справа набывае міжнародны характар. Стварающца кан сіі. Нават буржуазныя дзеячы і друк прымушаны рэчы называць сваімі імёнамі. Выкрываецца, што ў Лондане, Парыжы, Базелі, Капенгагене, Празе, Бруселі і іншых буйнейшых гарадах Еўропы беспакарана дзейнічаюць агенты германскай тайнай паліцыі.

Справа Бертольда Якоба дапамагла выкрыццю германскіх шпіёнскіх арганізацый ва ўсёй Еўропе.

Французская паліцыя выкрыла германскую шпіёнскую арганізацыю—так званы «штаб французскага аддзялення гестапо», каля Руана. У цэнтры горада Лондана пад шыльдай «Рэстаран Саго» існуе «карычневы дом».

Англійская кансерватыўная газета «Дэйлі экспрэс» 6 красавіка паведамляе: «Гестапо раскінула па ўсяму свету сетку сваіх шпіёнскіх арганізацый. Яна працуе ў цесным супрацоўніцтве з міністэрствам прапаганды, па даручэнню якога арганізуе шпіянаж у іншых краінах і сочыць за германскімі эмігрантамі і пасольствамі».

Швейцарская газета **«Травай»,** гаворачы аб германскім шпіянажы ў Еўропе, указвае, што ў германскім бюджэце ёсць асігнаванні, якія значацца пад рубрыкай «для спецыяльных мэт»—гэта значыць для шпіянажу. Толькі адно міністэрства прапаганды мае такіх «спецыяльных» асігнаванняў на 28 мільёнаў марак, а ўсяго, па сцвярджэнню газеты, Германія на шпіянаж асігноўвае 50 млн. марак.

Германія рыхтуецца да новай кровапралітнай вайны, стварэецца і ўзбройваецца велізарнейшая армія. У Берліне ўжо зараз перакройваюць карту Еўропы. На шчыт узнімаецца прадстаўнік германскага імперыялізма генерал Людэндорф. «Трэцяя імперыя», рыхтуючыся да рэваншу падрыхто[illegible]ну. Іменна таму такую ша[illegible] дзейнасць развіваюць шпі[illegible] арганізацыі. Ужо зараз мілітарысты з Берліна тэрыторыі суседніх краін, дзе асабліва многа германскіх шпіёнаў, разглядаюць як плацдарм будучых аперацый сваіх войск.

Не сакрэт, што свае галоўныя ўдары фашысты падрыхтоўваюць супроць краіны будуючагася соцыялізма — супроць СССР. Газета англійскіх кансерватараў «Дэйлі экспрэс» прабрахалася, заявіўшы, што асноўнай задачай гестапо з'яўляецца барацьба з большэвізмам. Раскрыццё шпіёнскіх арганізацый ў Лондане збянтэжыла англійскіх кансерватараў. Усяму свету вядома цесная сувязь карычневых агентаў з англійскімі чорнарубашачнікамі Мослі.

Буржуазныя колы еўрапейскіх капіталістычных краін не праяўляць натрэбнай энергіі для барацьбы з германскімі фашыстамі. Будзе весціся справа аб расследаванні непасрэдных выканаўцаў скрадвання Якоба і забойства Фабіян і Вурм, але не выплывуць галоўныя вінаватыя, натхніцелі подлых забойстваў, афёр і правакацый.

Толькі комуністычныя партыі, арганізуючыя адзіны фронт еўрапейскага і сусветнага пролетарыята, дадуць рашучы бой падпальшчыкам новай сусветнай вайны. Пад сцягамі Комінтэрна міжнародны пролетарыят будзе абараняць сваю бацькаўшчыну, фарпост міру —СССР.

ЯН ПАЎЛОЎСКІ.

АШЧАДКАСА БЕЗ ПАМЯШКАННЯ

(ПІСЬМО СЛУЖАЧАГА)

Да гэтага часу ў новаарганізаваным Рудзенскім раёне (м. Смілавічы) райашчадкаса не мае свайго памяшкання.

Першае памяшканне, прызначанае для ашчадкасы, пасля рамонту было занята пад местачковы совет. Пасля гэтага старшыня РВК тав. Жукоўскі абавязаў старшыню местачковага совета тав. Левіна не пазней 19 сакавіка падшукаць другое памяшканне. Прайшло некалькі дзён, Левін са злосцю заявіў: «Я нічога рабіць не буду, няхай робіць Жукоўскі».

Нарэшце быў знойдзен дом пад памяшканне для ашчадкасы. Тав. Жукоўскі абяцаў прадставіць яго не пазней 24 сакавіка, але гэта засталося толькі абяцаннем.

ЦЯРЭШКА.

БУДАЎНІЦТВА КУЗНІ САРВАНА

(ПІСЬМО СЕЛЬКОРА)

Яшчэ ў мінулым годзе ў Заслаўскім раёне, Буцавіцкім сельсовеце, было распачата будаўніцтва кузні для ўсіх калгасаў раёна. Вывялі сцены да акон і на гэтым будаўніцтва спынілася. Нарыхтаваны будаўнічы матэрыял гніе пад дажджом.

Прэзідыум РВК абавязаў загадчыка райфа тав. Луферава своечасова фінансаваць будаўніцтва кузні, але ён нічога не зрабіў.

БАБІЦКІ.

Нам пішуць

Студэнты аднагадовых педкурсаў фізікі і матэматыкі пры Віцебскім педінстытуце — Лук'яненка А., Караленка А. і іншыя пішуць, што курсантам за ўвесь час не выплачваюць надбаўку на хлеб.

Наркомасветы ведае аб гэтым, але ніякіх мер не прымае.

ПА СЛЯДАХ НЕАПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

Калгаснікі П. і Ш. пісалі, што комсорг калгаса імя Фрунзе, Слабадскога сельсовета, Марцынкевіч п'янствуе і да калгаснікаў адносіцца груба.

Сакратар Заслаўскага РК ЛКСМБ паведамляе, што факты пацвердзіліся, Марцынкевіч з работы зняты і атрымаў суровую вымову.

БЕЗАВАРЫЙНЫ ПАРАВОЗ

Васілій Данілавіч Захаржэўскі хлапчуком ездзіў бясплатным пасажырам на паравозе свайго бацькі — машыніста першага класа кіеўскага дэпо. Бацька строга-настрога загадваў сядзець спакойна, глядзець і вучыцца, абяцаючы ў наступны раз пракатаць ад Кіева да Фастава. Хлапчуку літаральна ўсё падабалася на паравозе. З зацікаўленасцю глядзеў ён на качагара, які падкідваў вугаль у печ, і яму здавалася, што качагар самы моцны чалавек на свеце. Вася марыў хутчэй вырасці і стаць сапраўдным машыністам паравоза.

Яго мара ажыццявілася. Васілій Данілавіч працуе на транспарце ўжо больш 20 год. Спачатку паступіў слесарам, потым быў памочнікам машыніста, а з 1922 года безупынна працуе машыністам Менскага паравознага дэпо. Паравоз «Щ-2045» водзіць ужо трэці год.

Таварыш Захаржэўскі рад не толькі таму, што дасягнуў свайёй мэты, але больш за ўсё горды тым, што яго паравоз безаварыйны, не мае спазненняў у пуці, выконвае нормы прабегу, мае эканомію апалу. Гэта дасягнута сумленнымі ўважлівымі адносінамі да справы.

За некалькі гадзін да адыходу поезда сам Захаржэўскі, яго памочнік і качагар прыходзяць на паравоз, правяраюць ці ўсё ў спраўнасці і толькі тады машына ідзе ў чарговы маршрут.

Васілій Данілавіч сапраўдны гаспадар свайго паравоза. Уважліва сочыць ён за ўсімі дэталямі. Дробны рамонт праводзіцца нахаду самой брыгадай, не завозячы паравоза ў дэпо.

Прыкладны машыніст, Захаржэўскі многа працуе над павышэннем сваіх агульнаадукацыйных ведаў. З бюджэта свайго часу ён выкройвае гадзіны для чытання мастацкай літаратуры. За апошні час ён прачытаў Шолахава «Ціхі Дон», Новікава-Прыбоя «Цусіма» і інш.

Васілій Данілавіч не без падстаў разлічвае ў недалёкім будучым стаць машыністам вышэйшага класа.

Н. ГАСМАН.

—о—

АЗЕЛЯНЕННЕ „КОМУНАРКІ“

На менскай кандзіцерскай фабры-

Ветрынская МТС праводзіць курсы па падрыхтоўцы ільноцерабільшчыкаў для работы на шыроказахватнай ільноцерабілцы «ВНІІЛ-5». На курсах займаецца 16 калгаснікаў і калгасніц.

НА ЗДЫМКУ: курсанты БЕЛЯЕЎ ПРАКОП, ЖАЎНЕРКА ОЛЬГА І ЛЕБЕДЗЕВА НАДЗЕЯ збіраюць секцыю церабільнага апарата шыроказахватнай ільноцерабілкі «ВНІІЛ-5».

Фото А. МІКУЦКАГА.

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

ТЭХНІЧНУЮ БАЗУ ХЛЕБАПАСТАВАК РЫХТАВАЦЬ СЕННЯ

Апублікаваная пастанова Соўнаркома Саюза і ЦК ВКП(б) аб абавязковых пастаўках зярна дзяржаве калгасамі і аднаасобнымі гаспадаркамі з ураджаю 1935 года ўскладае на хлебазагатоўчы апарат, райкомы, райвыканкомы асаблівую адказнасць за своечасовую падрыхтоўку матэрыяльнай тэхнічнай базы для прыёмкі зярна.

Беларуская сістэма Загатзярна ўключылася ў абвешчаны Камітэтам загатовак пры СНК СССР, цэнтральным камітэтам саюза мукамолаў і ўсесаюзным аб'яднаннем Загатзярна ўсесаюзны конкурс- спаборніцтва на лепшую падрыхтоўку тэхнічнай базы, выклікаўшы на соцыялістычнае спаборніцтва Заходнюю абласную кантору Загатзярна.

Асноўныя задачы, якія стаяць перад беларускай сістэмай Загатзярна і перад кожным хлебапрыёмным пунктам, а таксама перад раённымі партыйнымі і советскімі арганізацыямі па падрыхтоўцы тэх-

пажарны інвентар; адрамантаваць мяшкі; правесці дэзінфекцыю зернаскладаў, свірнаў, элеватараў.

Для таго, каб закончыць да ўстаноўленага ЦК КП(б)Б і СНК БССР тэрміну будаўніцтва зернаскладаў да 1 мая г.г., неабходна мець на 1 красавіка 50 проц. выканання будаўніцтва, а мы маем толькі 43 проц. Гэта значыць, што графік работ па новаму будаўніцтву не выконваецца, а ў некаторых раёнах зусім зрываецца. Брагінскі раён, пункт Бабкі—будаўніцтва выканана на 0,5 проц., Горкі — на 10 проц., Жлобінскі раён, пункт Чырвоны бераг — на 7 проц., Клічаўскі раён, пункт Несята — 13 проц., Лёзна—13 проц.

Неабходна зараз-жа наверстаць упушчанае. Магчымасці для гэтага ёсць. Іменна зараз, пакуль не пачалася масавая сяўба, ёсць вольныя рабочыя рукі ў калгасах і ў аднаасобных сялянскіх гаспадарках.

Пісьмы з соўгасаў

БЕЗ ГАСПАДАРА

Соўгас «Новы шлях», Уваравіцкага раёна, сустрэў веснавую сяўбу непадрыхтаваным. Трактарны парк адрамантаваны, але гаручым і змазачным не забяспечан. Соўгас яшчэ не атрымаў ад Наркамзема нарада на гаручае. Выхад трактараў у поле зрываецца.

Соўгас не ведае дзе ён будзе сеяць. План сяўбы фактычна не даведзены. У выніку гэтага не падрыхтавана насенне, не хапае асобных культур.

Па сутнасці падрыхтоўка да сяўбы ў соўгасе сарвана. Наркамзем БССР зусім не кіруе соўгасам. Пасля ліквідацыі Белпттушкатрэста соўгас нікуды не перададзены. У Наркамземе яго перакідваюць з сектара ў сектар, а справа ніколькі не паляпшаецца. Чатыры разы я звяртаўся за дапамогай да намесніка наркома земляробства тав. Каранеўскага, тт. Стрэле і Грыневіча. Усюды атрымліваў бяздушны ад-

СУМНЫЯ ЖАРТЫ

Гульня ў планы

Планавы аддзел Наркомасветы, які ўзначальваецца **Селавым і Хейфецам,** рашыў пабалавацца складаннем рэбусаў, шарад, галаваломак і т. д. Справа, зразумела, забаўная. Папрактыкаваўшыся ў сябе ў аддзеле, яны прыйшлі да вываду, што нядрэнна-б абрасці актывам : ўцягнуць у вырашэнне рэбусаў і сваіх падначаленых.

Так і зрабілі. Нашгампавалі паперак, разаслалі іх па раёнах. На, моў, знай нашых, сядзі і рашай.

А ў раёнаў-жа таксама ёсць падначаленыя. Там гэтыя задачкі распячаталі, разаслалі па школах і таксама пачалі рашаць.

Але знайшоўся-ж упарты чалавек, загадчык парыцкага райана **Рыбакоў,** які заявіў, што складзеныя работнікамі Наркомасветы задачы-рэбусы немагчыма рашыць. Гэты ўпарты чалавек нават напісаў пісьмо ў «Звязду», у якім пратэстуе супроць гэтай бюракратычнай творчасці Селава і Хейфеца.

Ён даказвае, што за тры тысячы рублёў ніяк нельга купіць у 1935 годзе 22 коней, 22 каровы, 82 цялят, 104 свінні і 104 парасят.

Па праўдзе кажучы, мы таксама былі ашаломлены такой задачай. Мы парашылі звярнуцца за дапамогай да аўтараў, каб яны растлумачылі нам гэты сакрэт.

І цяпер мы гэта рашэнне публікуем для агульнага ведама.

Аказваецца, Селаў і Хейфец пад свае рэбусы падвялі нават палітычныя абгрунтаванні. У 1935 годзе яны парашылі разгарнуць у планавым парадку прышкольную гаспадарку.

Уладаючы дарам фантазіі і не маючы абсалютна ніякага паняцця аб становішчы спраў на месцах, яны распрацавалі і спусцілі планы для кожнага раёна па развіццю прышкольных гаспадарак.

А складаліся гэтыя планы вельмі проста. Скажам, ёсць у раёне школа, ну і плануй аднаго каня, адну карову, адну свінню, адно парасё. Падлічы ўсе школы раёна, і атрымаеш агульны вынік развіцця жывёлагадоўлі ў прышкольных гаспадарках.

Ну, а адносна кармоў, грошай, сельгасінвентару, абслугоўваючага персанала і т. д.—гэта справа другарадная. Наступае вясна, зазелянее траўка... Ну і няхай сабе гуляюць па волі коні, каровы, свінні і парасяты, няхай цешацца багаццем прыроды.

Як кажа пагаворка, не ядой адзінай жыве скаціна. Важна, каб яна была запланавана і лічылася ў графах планавага аддзела Наркомасветы, як рэзультат выдатнай дзейнасці паасобных работнікаў.

Але ўсё-такі як-жа быць са сродкамі, не красці-ж іх загадчыку школы ці райана? У Наркомасветы глядзяць на гэта вельмі проста:

— Тры тысячы даем на затраўку, а там як адчуеце прыемнасць усёй творчай работы па развядзенню жывёлагадоўлі, то і самі знойдзеце патрэбныя грошы.

У заключэнне гэтыя планавікі раскажуць вам аб карысці гэтай справы, аб значэнні веснавой пасеўнай кампаніі, аб тым, што адзіным выхадам для паляпшэння палітэхнізацыі ў сельскіх школах ёсць шлях планавага развіцця жывёлагадоўлі ў прышкольных гаспадарках.

Аказваецца, не такія ўжо простыя шарады і рэбусы, што распаўсюджваюцца планавікамі Наркомасветы.

Яны ўмудрыліся адным росчаркам пяра насадзіць ва ўсіх школах планавую жывёлагадоўлю. І атрымалася тое што грошы распылены, і ў тых школах, дзе можна было-б ужо ў гэтым годзе арганізаваць добрыя прышкольныя гаспадаркі, у іх нічога не атрымліваецца.

Бяда ўся ў тым, што гэта чыноўніцкая творчасць гуляе па школах, раёнах, адрывае работнікаў ад жывой справы і тармозіць работу па стварэнню ўзорных прышкольных гаспадарак.

А. ДЖЭЛЮК.

—о—

Балбатуны з Крычава

Калгаснік М. пісаў нам, што старшыня калгаса імя Калініна Шынгірэй (Прускі сельсовет, Капыльскага раёна) сістэматычна п'янствуе за калгасныя грошы, калгаснай гаспадаркай не кіруе.

Капыльскі РК КП(б)Б паведамляе, што факты пацвердзіліся. Пры рэвізіі ў калгасе выяўлена растрата ў 4.961 руб. 49 кап. Шынгірэй узят пад варту, а таксама аддан пад суд старшыня рэўкамісіі Васілеў.

па азеляненню двара і цэху. Азеляняецца плошча ў 20 тыс. кв. метраў. На месцы былой звалкі разбіваецца парк. Тут будуецца вялікі фантан і фізкультурная пляцоўка. Акрамя існуючых кветнікоў наладжваецца яшчэ каля 100 новых клумб. Вакол асфальтавай дарожкі да сталовай будуюцца 4 фантаны.

Усяго на тэрыторыі фабрыкі будзе пасаджана 500 дрэваў і 20 тыс. кустоў бэзу, руж і іншых раслін.

У цэхах пастаўлены вазоны з фікусамі, пальмамі і жывымі кветкамі. У мякка-шакаладным цэху абсталёўваецца басейн з жывой рыбкай.

нічнай базы, гэта — своечасова закончыць новае будаўніцтва зерняскладаў на 3 мільёны пудоў; адрамантаваць старыя; падрыхтаваць зернаачышчальны, лабараторны і

У 1935 годзе ордэнаносная рэспубліка па абвешчанаму конкурсу на лепшую падрыхтоўку тэхнічнай базы павінна выйсці на першае месца. **НОЛЬДЭ.**

ПАЧАТАК ПАЛЯВЫХ РАБОТ

СМІЛАВІЧЫ. (Кар. «Звязды»). 8 красавіка паасобныя калгасы **Рудэнскага** раёна пачалі палявыя работы. Калгас імя **Фрунзе**, Шацкага сельсовета, узараў 32 га, імя **Калініна** пасеяў 8 га аўса, у калгасе імя **Чарвякова** працуюць у полі ўжо ўсе чатыры брыгады. Калгас імя **Сталіна**, Узлянскага сельсовета, у першы дзень палявых работ пасеяў 1 га аўса і 2 га лубіну. **ІВАШЫН.**

каз: «Вырашым, працуйце пакуль што».

Так соўгас давездзен да буйнейшых прарываў. Трэці месяц рабочым соўгаса не выплочваецца заработная плата. У выніку гэтага соўгас пакінула 27 рабочых.

Два гады ў соўгасе няма агранома, жывёлавода, будаўніка і старшага бухгалтара.

Дырэктар соўгаса

А. КАРАТКЕВІЧ.

У пяты раз напаўняла прыбіральшчыца кіно графін з вадой. Старшыня спісаў ужо дзесяты лісток блакнота. Густыя сінія клубы табачнага дыму ахуталі стол прэзідыума. А фантан красамоўя не ўнімаўся.

Любяць гаварыць у Крычаве. З натхненнем, з запалам. Ды і тэма ўдзячная: выхаванне маладога пакалення, барацьба з безнадзорнасцю дзяцей.

Крычаўскія цыцэроны маляўніча апісвалі ролю настаўнікаў у выхаванні, клятвенна запэўнялі ў сваёй палкай любві да дзяцей. Вадалеі ліхам успаміналі бяздушных чыноўнікаў старой школы: вечнай памяці Перадонавых і Белікавых.

Шмат добрага аб дзецях сказалі сакратар райкома партыі тав. Казачок і прадстаўнікі комсамола.

Як моцна любяць дзяцей у Крычаве! Як нежна турбуюцца аб іх! Быццам не горад, а суцэльнае таварыства «Прыхільнікаў дзяцей»!

Выступалі і сталічныя госці: начальнік школьнага кіраўніцтва Наркамата асветы тав. **Лозьбін** і старшыня ЦП саюза работнікаў пачатковай і сярэдняй школы тав. **Грыцкевіч**. Эфектныя прыгожыя лозунгі кідалі яны ў залу.

Сонны дурман паступова абвалакваў удзельнікаў канферэнцыі— настаўнікаў, настаўніц, што з'ехаліся з усяго раёна.

У гэты час, калі ў зале кіно распіналіся ў любві да дзяцей і прыдумвалі як лепш арганізаваць веснавыя канікулы, на вуліцы перад будынкам кіно адбывалася такая сцэна.

На 12½ гадзін быў назначан кінасеанс для дзяцей — культурна-выхаваўчае мерапрыемства ў часе канікул. Прыблізна на тойжа час была склікана канферэнцыя настаўнікаў. Дзеці доўга чакалі на вуліцы. Сеанса няма, што рабіць?

Нецярплівая дзетвара паслала дэлегацыю ў залу — даведацца, што будзе, калі пачнецца карціна. Убачыўшы іх, школьны настаўнік махнуў рукой: «Пачакайце, не перашкаджайце». Дэлегацыя вярнулася: «Пётр Сямёнавіч нічога не сказаў, ён заняты».

Прадастаўленыя самі сабе, апынуўшыся без важатых, без настаўнікаў, сядзеўшых на канферэнцыі, школьнікі пачалі весяліцца па-свойму. Рассыпаліся гуртам па вуліцы. Схапіліся ў рукапашную. Скідвалі шапкі адзін аднаму, кідалі камennямі ў варон, лавілі за хвасты прабягаўшых кошак. Некаторы па-спрытней заняліся «фізкультурай» — лазілі на платы і саскаквалі адтуль; другія сабралі груду каменняў і кідалі іх у лужы. Вось быў смех, калі пырскі гразі пападалі на польты праходзячых.

Дзетвара веселілася...

А стрэлка гадзінніка ўсё бегла наперад. А ў зале, на канферэнцыі балбатуны начынялі настаўнікаў прапіснымі, азбучнымі ісцінамі.

Ніхто не падумаў аб дзецях, сабраўшыхся на вуліцы, не патурбаваліся нават вылучыць чалавека, які-б заняўся дзецьмі, пазабавіў іх у часе вымушанага чакання перад будынкам кіно.

**
*

Канферэнцыя адбывалася праз кароткі час пасля працэсу гвалтаўніка — настаўніка Салаўёва, працэсу, ускрыўшага агіднае становішча выхаваўчай работы ў школах Крычаўскага раёна.

Прыведзены намі малюнак з натуры відавочна паказвае, як зразумелі ў Крычаве ўрокі працэсу, як зразумелі задачы выхавання дзяцей. Вадалействам, гаварыльняй, пустой балбатнёй думаюць падмяніць жывую справу, падмяніць сапраўды большэвіцкія клопаты аб совецкіх дзецях, аб іх выхаванні. **С. БУТОМАЎ.**

Усебеларускі вытворчы паход імя тав. ГІКАЛО за лён

ПАД ЛЁН—ЛЕПШЫЯ, ВЫСОКАЯКАСНА-АПРАЦАВАНЫЯ ГЛЕБЫ

ЯК БРЫГАДА т. БАРСТКА АПРАЦОУВАЕ ГЛЕБУ ПАД ЛЁН

Лён у брыгадзе тав. Барстка сеяўся на такіх папярэдніках: 8 гектараў — па канюшынішчы і 8 гектараў па ўгноеных жытнішчах. Уся глеба была ўзарана на зябліва на глыбіню 15-17 сантыметраў.

Ранняй вясной, перш чым выязджаць у поле, брыгадзір Барсток агледзеў свой участак, у якім стане знаходзіцца глеба. Ён адварочваў пласт і глядзеў, ці перапрэла дзярніна. Аказалася, што не перапрэла. Чаму — зразумела: позна аралі глебу на зябліва.

Паколькі дзярніна не перапрэла і глеба ўзарана глыбока, ён рашыў не пераворваць яе. Спачатку пусціў на поле бароны «зіг-заг». Глебу падраўнавалі. Тады пусцілі пружынныя бароны (дыскавых барон няма). Пружынавалі ў два-тры сляды на глыбіню ў 8-10 см. У адну пружыноўку запрагалі па тры коні.

Пружынныя бароны глыбока бралі пласт глебы. Пасля іх зноў пускаліся бароны «зіг-заг», якімі глеба выраўноўвалася, і як кажуць агрономы, прымала правільную структуру.

Перш чым пачынаць сяўбу, з усёй падрыхтаванай пад лён плошчы збіралася пустазелле. Карэнні пырою і іншага карнявішчнага пустазелля зграбалася граблямі, складвалася на воз і адвозілася кудынебудзь у ямы, каб не папала зноў у поле.

У роўнай, мякка і глыбока апрацаванай глебе сеялася высокаякаснае насенне. **Закрывалася насенне спецыяльнымі лёгкімі ільнянымі баронамі** тыпу звычайных «зіг-заг». Насенне ільну патрабуе, каб яно закрывалася на малую глыбіню — 2-3 см. Звычайныя бароны «зіг-заг» закрываюць насенне на розную глыбіню — дзе мяльчэй, дзе глыбей, — паколькі зуб'е ідзе досыць глыбока. А **ільняная барана закрывае на роўную невялікую глыбіню.**

Ільняная барана мае 15 зубоў, даўжыня кожнага 7 см., вага кожнай бараны 7 кгр. Адна пара коней цягне 6 барон. Закрываць насенне, як і звычайнай бараной, трэба ў два-тры сляды.

Такіх ільняных барон у калгасе «Новая культура» 18 шт. Яны скарыстоўваюцца раз у год—пры закрыванні ў зямлю насення ільну ў час сяўбы. Аднак, апраўдваюць сябе бліскуча. Лён узыходзіць дружна, роўна і расце добра.

На наступных стадыях догляду і апрацоўкі майстар высокага ўраджаю, стары калгасны вопытнік т. Барсток Пятро таксама паказвае ўзоры ведання малейшых капрызаў залатой тэхнічнай культуры — ільну.

Ужо летась калгас «Новая культура» дабіўся даволі высокага ўраджаю ільну. На ільнозавод здана 324 цнт. трасты сярэднім нумарам 2,5 і валакно сярэднім нумарам 17. План ільнозагатовак быў перавыканан да 6-га верасня.

Асобныя ільняныя ўчасткі брыгады Барстка далі рэкордны ўраджай—**5,5 цнт. валакна з гектара.** У гэтым годзе брыгада Барстка, яшчэ больш паляпшаючы апрацоўку глебы, змагаецца за далейшае павышэнне ўраджаю ільну.

А. МІКУЦКІ.

Майстар высокага ўраджаю ільну—брыгадзір калгаса «Новая культура», Боркавіцкага сельсовета (Дрысенскі раён) тав. БАРСТОК ПЕТРА з ільняной бараной, якой запраўляецца насенне ў калгасе.

□ □ □ □ □

КАНЮШЫНІШЧА—ПАД ЛЁН

ЛЕПЕЛЬ. Калгаснікі і калгасніцы калгаса імя **Кірава** на агульным сходзе аднадушна рашылі ўключыцца ў паход імя тав. **Гікало** за высокаякасны лён.

Калгаснікі абавязаліся дабіцца ў 1935 годзе не менш 3 цэнтн. валакна № 12 з гектара; сяўбу скончыць не пазней як на працягу 10 дзён.

Пад лён адведзены канюшынішчы, узараныя на зябліва, і бульбянішчы.

Калгас імя Кірава выклікаў на соцспаборніцтва суседні калгас — «Чырвоны прамень».

РЭУТ.

ДА СЯУБЫ ІЛЬНУ ГАТОВЫ

Калгас **«Ударнік прамысловасці»**, Дабрынёўскага сельсовета, Дзяржынскага раёна, уключыўся ў паход імя тав. **Гікало** за высокаякасны лён. У мінулым годзе калгас атрымаў даволі высокі ўраджай ільну — 3,5 цэнтн. з гектара. Дзяржаве здана 30 з лішкам цэнтнераў валакна нумара 14-16-га. Звыш плана здана 4 цэнтн. валакна.

У 1935 годзе калгас абавязваецца дабіцца ўраджаю ільну не менш як 4 цнт. з гектара. Да сяўбы ільну калгас падрыхтаваўся. Насенне засыпана, яго ўсхожасць — 98 проц., чыстата—99 проц.

Лён у колькасці 26 гектараў будзе сеяцца на канюшынішчах глыбока ўзараных на зіму. Вясной будзе праводзіцца глыбокая культывацыя. Для пасеву пад лён збіраецца попел не толькі ў хатах, але і ў лесе ад спаленых кастроў.

У паход за лён уключылася і калгасная насценгазета. Яна рэгулярна змяшчае прапановы калгаснікаў і калгасніц, як лепш араць, апрацоўваць глебу, сеяць і палоць лён.

Па ініцыятыве насценгазеты праведзен рэйд праверкі захаванасці насення. **Вл. ШАМЕЦЬКА.**

ЗА 4 ЦЭНТНЕРЫ ВАЛАКНА № 18

КАСЦЮКОВІЧЫ. У паход імя тав. **Гікало** за лён ужо ўключыліся дзесяткі калгасаў раёна. Галоўнай задачай яны ставяць дабіцца ў 1935 годзе **ўраджаю 4 цэнт. ільновалакна № 18 з гектара.**

Пад лён адводзяцца лепшыя землі (канюшынішча, пералогі), паднятыя на зіму. Закуплены мінеральныя ўгнаенні. Заключаюцца дагаворы на соцспаборніцтва ў барацьбе за высокаякасны лён.

Вл. ТРУСАКОЎ.

НАРАДА ІЛЬНАВОДАЎ

ЛЁЗНА. У Вунаўскім сельсовеце адбыўся злёт калгаснікаў-ударнікаў сельсовета, на якім прысутнічала 213 чалавек. Абмяркоўвалі мерапрыемствы па лепшаму правядзенню сяўбы ільну. Злёт аднадушна рашыў уключыцца ва ўсебеларускі паход за лён імя тав. **Гікало.**

С. ШАІРКО.

АСУШКА БАЛОТ У БАСЕЙНЕ РАКІ СЛАВЕЧНА

У раёне басейна ракі Славечна і Мухаедаўскага канала ў паўднёвай частцы Беларусі ёсць каля 150 тыс. гектараў забалочаных зямель, у тым ліку 75 тыс. гектараў суцэльных балот. Калгасы штогод церпяць велізарныя страты ад вымачак.

Беларускі трэст воднай гаспадаркі праводзіць праектна-даследчыя работы, звязаныя з асушкай гэтых балот і рэгуляваннем воднага рэжыма. 5 мая выязджае экспедыцыя для комплексных даследванняў. Заканчваецца складанне схемы праекта рэгулявання воднага рэжыма на гэтай тэрыторыі. У першую чаргу работ уключаецца суцэльная асушка тэрыторыі 7 сельскіх советаў на плошчы 20.000 гектараў. Кошт работ першай чаргі—звыш 10 мільёнаў рублёў.

Пачалі работу 17 інкубатарна-птушкагадоўчых станцый

З наступленнем веснавога сезона пачалі работу 17 інкубатарна-птушкагадоўчых станцый БССР. На 10 красавіка ў інкубатары закладзены першыя 60.000 яек. У гэтым годзе станцыі дадуць для калгаснікаў, аднаасобнікаў і калгасных ферм 400 тыс. куранят.

Адзіны ў Беларусі племянны гусегадоўчы соўгас «Вымна», Суражскага раёна, прыступіў да натуральнага вываду гусят. За сезон соўгас павінен вывесці 2.280 гусят. Гэты-ж соўгас арганізаваў першую ў Беларусі індзюшыную ферму.

Пачаў закладку яек у інкубатары ўціны соўгас «Заольша», Лёзненскага раёна. Соўгас мае заданне вывесці ў гэтым годзе 7.800 уцят, у тым ліку 4.800 для продажу калгаснікам і аднаасобнікам.

ПАКОНЧЫЦЬ З ДЗІЦЯЧАЙ ЗЛАЧЫННАСЦЮ І ЯЕ ПАСОБНІКАМІ

Рабочыя, настаўнікі, комсамольцы сталіцы Совецкай Беларусі вітаюць пастанову ЦВК і СНК СССР

Выхаваем грамадска-поўнацэнную змену

Ва ўсіх цэхах менскага машынабудаўнічага завода імя Варашылава ўчора адбыліся сходы, прысвечаныя пастанове ЦВК і СНК СССР аб мерах барацьбы са злачыннасцю сярод няпоўнагадовых.

Рабочыя аднадушна ўхвалілі пастанову ўрада. У сваіх рэзалюцыях яны падкрэслілі вялікае значэнне выхавання падрастаючага пакалення і ролю бацькоў. Новая пастанова, — заявілі рабочыя, — значна павялічвае адказнасць бацькоў і блізкіх падростка.

Варашылаўцы абавязаліся ўзмацніць увагу і клопаты аб сваіх дзецях, часцей наведваць адзін другога на кватэры з мэтай праверкі, як выхоўваюцца дзеці. Варашылаўцы рашылі дабіцца арганізацыі і абсталявання дзіцячых пляцовак у падшэфных жактах, праводзіць сустрэчы вучняў падшэфных заводу школ № 8 і 20 з іх бацькамі.

Вітаючы новы закон, накіраваны на лепшае выхаванне і ахову маладой змены, варашылаўцы заявілі, што прыкладуць усе сілы на тое, каб выхаваць гэту змену здаровай, грамадска-поўнацэннай.

—о—

Наш адказ — узмацненне выхаваўчай работы

Пастанова ЦВК і СНК Саюза аб барацьбе са злачыннасцю сярод няпоўнагадовых з'яўляецца зусім неабходнай і своечасовай. Беспакаранасцю маладых злачынцаў вельмі часта карыстаецца вораг, каверкаючы, разбэшчваючы несфармаваныя, неакрэпшыя маладыя натуры.

Таму асабліва важнае значэнне мае пункт пастановы, які прадугледжвае суровае пакаранне асоб, падбухторваючых, штурхаючых няпоўнагадовых на шлях злачынстваў. Нашым адказам на пастанову ўрада павінна быць, у першую чаргу, паглыбленне выхаваўчай работы.

Калектыў настаўнікаў 5-й менскай сярэдняй школы, абгаварыўшы пастанову саюзнага ўрада, прыняў цвёрдае рашэнне аддаць усю сваю ўвагу і сілы на ўзмацненне выхаваўчай работы. Калектыў будзе **лічыць для сябе ганьбай, калі хоць адзін з выхаванцаў школы будзе прыцягнут да судовай адказнасці, згодна закона.**

Удзесяцярым нашу пільнасць

Вораг імкнецца дэзарганізаваць нашу творчую работу, ён прабуе разбэсціць, штурхнуць на шлях злачынства нашу моладзь.

Пастанова ўрада аб мерах барацьбы са злачыннасцю сярод няпоўнагадовых з'яўляецца таму зусім своечасовай; яна ўсёй сваёй вострасцю накіравана супроць варожых элементаў, якія стаяць за спіной юных злачынцаў. **Гэта пастанова яшчэ раз падкрэслівае бязмежную ўвагу і клопаты партыі і совецкай улады аб нашай моладзі, аб падрастаючым пакаленні.**

Мы добра памятаем, што поспех барацьбы са злачыннасцю сярод няпоўнагадовых ва многім залежыць ад нашай пільнасці, ад нашага ўмення арганізаваць выхаванне моладзі. Там, дзе слаба пастаўлена выхаваўчая работа, дзе прытуплена класавая пільнасць, там і толькі там арудуе класавы вораг.

Таму наш кроўны абавязак узмацніць вучэбна-выхаваўчую работу, правільна арганізаваць вольны час школьнікаў, цясней звязацца з бацькамі і падзесяцярыць нашу пільнасць.

Ад імя калектыва настаўнікаў 25-й базавай беларускай імя Чарвякова школы: В. І. ТАРШЫС, В. П. ГУЛІС, Л. В. ШАШКОЎ, Я. О. БЕГАНСКАЯ, І. І. ШУЛЬМАН і ТАЛЕРМАН.

—о—

Вялікая задача комсамола

Совецкая ўлада дае поўную магчымасць нашай моладзі вучыцца, расці, развівацца, атрымаць кваліфікацыю, але яна не павінна міндальнічаць з тымі маладымі злачынцамі, якія прамянялі кніжку на фінку і адмычку, міндальнічаць з тымі, хто іх падбухторвае.

У нас у школе ў 7 класе быў вучань **Бульчык** — хлопчык гадоў 14. Ён удзельнічаў ва ўзломе магазіна. Як няпоўнагадовага, яго вызвалілі праз некалькі дзён. Зразумела, яго

ПЕРАМОГА СОВЕЦКІХ БАРЦОЎ У ФІНЛЯНДЫІ

(Гутарка з намеснікам старшыні ВСФК БССР тав. Кузняцовым).

У Менск вярнуўся намеснік старшыні Вышэйшага совета фізкультуры БССР тав. **Кузняцоў,** які ўзначальваў совецкую спартыўную дэлегацыю ў Фінляндыі. У гутарцы з нашым супрацоўнікам тав. Кузняцоў падзяліўся сваімі ўражаннямі аб гэтай паездцы.

Сустрэча з фінамі была вялікай спробай сіл совецкіх фізкультурнікаў тым больш, што барцы рабочага спартыўнага саюза Фінляндыі лічацца лепшымі ў свеце.

31 сакавіка адбылася першая сустрэча. Не гледзячы на дарагоўлю білетаў — ад 8 да 20 марак, іх раскупілі за два дні да нашага прыезду. 1.500 глядачоў ледзь умясціліся ў зале. На вуліцы сабралася некалькі тысяч людзей, якія засталіся без білетаў. Совецкіх барцоў публіка сустрэла вельмі цёпла. Пасля абмену прывітаннямі аркестр сыграў «Інтэрнацыянал». Затым пачалася схватка.

У першай пары сустрэліся **Люлякоў** з чэмпіёнам спартыўнага саюза **Вало.** Пасля 15 мінут па ачках перамога прысуджваецца **Люлякову.** У другой пары сустрэліся **Пустынікаў** з фінскім чэмпіёнам **Ліннвістам.** Праз 3 мінуты 20 секунд фін ужо ляжаў на лапатках. Унічыю скончылася схватка паміж **Барзовым і Вінтэрам, Тарасавым і Лахці, Катуліным і Хаянінам.** Па ачках пацярпелі паражэнне **Сталяроў** у фіна **Херма** і **Сакалоў** у **Сайконя. Агульныя рэзультаты 6,5:7,5 у карысць СССР.**

Перамога совецкіх барцоў была для фінаў нечаканай. Нават буржуазны друк не змог умаўчаць высокія дасягненні совецкіх фізкультурнікаў, нашу перамогу. Нашы барцы павінны былі выступіць у радзе гарадоў Фінляндыі. Мясцовыя ўлады забаранілі выступаць совецкім барцам нібы таму, што яны выходзяць на арэну ў чырвоных майках. Забарона выклікала вялікае абурэнне сярод працоўных.

Наша паездка ў Фінляндыю, не гледзячы на перашкоды мясцовых улад, усё-ж умацавала нашы ўзаемаадносіны з рабочымі спартсменамі Фінляндыі. Яны запрасілі нашых барцоў на 9 чэрвеня, а лёгкіх атлетаў і футбалістаў — на 13 ліпеня.

Тав. ПОЛІТ.
Трэнер і кіраўнік рэгбі ў Менску.

□ □ □ □ □

РЭГБІ

Вышэйшы совет фізкультуры арганізуе ў Менску 5 каманд па ігры ў рэгбі. Што такое рэгбі? Гэта спартыўная ігра з яйкападобным мячам напамінае сабой футбол.

Ігра адбываецца на звычайным футбольным полі. За варотамі па ўсёй шырыні поля — «гарады» даўжынёй у 22 метры. Ігра пачынаецца ў цэнтры поля. Мяч можна кідаць уперад толькі нагамі. Рукамі дазваляецца адводзіць мяч назад. Ігрок можа ўзяць мяч у рукі і бегчы да «горада». Праціўнік мае права схапіць бягучага за паясніцу і паваліць яго на зямлю. Паваленны абавязан аддаць мяч. Калі бягучаму ўдаецца дабрацца да «горада», ён кладзе туды мяч, і за гэта нападаючы бок атрымлівае тры ачкі. Выйгрывае каманда, набраўшая найбольшую колькасць ачкоў.

Рэгбі карыстаецца вялікай папулярнасцю ў Амерыцы, Англіі і Францыі. У СССР гэты від спорта стаў укараняцца зусім нядаўна. Трэнёрам і кіраўніком рэгбі ў Менску назначан аргентынец **Жорж Політ,** два гады назад прыехаўшы ў СССР. Ён працуе ў Менску навуковым супрацоўнікам Беларускай акадэміі навук. Тав. Політ з'яўляецца форвардам (нападаючым) зборнай каманды СССР па рэгбі.

—о—

ДЗІКІЯ ЗДЗЕКІ НАД ДЗІЦЁМ

МАГІЛЕЎ, 11 красавіка. **(Кар. «Звязды»).** У часе прыпынкі ... сы ў Магілеўскай школе № 11

Сталіцы БССР—узорныя культурныя паркі

ЯШЧЭ РАЗ АБ ПАРКУ КУЛЬТУРЫ І АДПАЧЫНКУ

Нарада пры «Звяздзе», адбыўшаяся 5 красавіка, даручыла мне, як прадстаўніку Народнага камісарыята комунальнай гаспадаркі, а таксама загадчыку жыллёва-зямельнага кіраўніцтва Менскага горсовета тав. Юдзіну скласці канкрэтны план рэканструкцыі парка культуры і адпачынку.

Усе мае спробы звязацца з тав. Юдзіным, каб сумеснымі сіламі распрацаваць гэты план, не ўвянчаліся поспехам. Тав. Юдзін адмахнуўся ад гэтай работы, заявіў, што ў яго даўно ўжо ёсць свой план, больш няма чаго рабіць, патрэбны толькі грошы.

Мы былі вымушаны самастойна скласці свае прапановы без удзелу Менскага горсовета.

Народны Камісарыят комунальнай гаспадаркі лічыць, што Менскі парк культуры і адпачынку павінен стаць сапраўднай кузняй здароўя працоўных, месцам здаровага, культурнага адпачынку.

Цяперашняе становішча парка ні ў якім разе не задавальняе гэтых патрабаванняў. Народны камісарыят комунальнай гаспадаркі з сродкаў, асігнаваных на азеляненне гарадоў БССР, адпусціў на абсталяванне парка культуры і адпачынку 24 тыс. руб. На гэтыя грошы можна зрабіць наступнае: ачысціць і ўбраць мёртвае галлё, сухія пні і смецце; пасадзіць новыя пароды дрэў і кустоў; абсталяваць клумбы з кветкамі; асвятліць парк; прывесці ў парадак прысады і дарожкі.

Нач. жыллёва-зямельнага кіраўніцтва НК комунальнай гаспадаркі. ЧЭКАН.

АД РЭДАКЦЫІ:

Пад націскам удзельнікаў нарады пры «Звяздзе» загадчык жыллёва-зямельнага кіраўніцтва Менскага горсовета тав. Юдзін згадзіўся сумесна з Наркаматам комунальнай гаспадаркі скласці на працягу 3—4 дзён канкрэтны план самых неабходных работ у парку культуры і адпачынку.

Пісьмо т. Чэкана сведчыць, што тав. Юдзін астаўся на сваіх ранейшых шкодных пазіцыях. Мы спадзяемся, што старшыня Менгорсовета тав. Жуковіч ўмяшаецца ў гэту справу і спыніць безадказныя, бюракратычныя адносіны да яе з боку жыллёва-зямельнага кіраўніцтва Менскага горсовета.

—о—

„СІГНАЛ ДЛЯ МЕНСКАГА ГОРСОВЕТА"

Прэзідыум Менскага гарадскога совета прыняў спецыяльную пастанову па выступленню «Звязды» ў сувязі з гібеллю т. **Свіллер** (гл. «Звязда» ад 6 красавіка «Сігнал для Менскага горсовета»).

Прэзідыум горсовета намеціў рад практычных мерапрыемстваў для паляпшэння становішча паглыбінальных калодзежаў, ям, усёй калодзежнай гаспадаркі ў дварах і на вуліцах. Прэзідыум абавязаў кіраўнікоў домаўладанняў сістэматычна наглядаць за спраўнасцю калодзежнай гаспадаркі, улічваючы, што ўся адказнасць за гэта ўскладаецца на іх.

Гарадскому пракурору даручана на працягу 5 дзён расследаваць прычыны правалу калодзежа ў двары № 27 па Комуністычнай вуліцы і вінаватых прыцягнуць да суровай адказнасці.

—о—

НОВЫЯ КУЛЬТУРЫ РАСЛІН НА ПАЛЕССІ

МАЗЫР, 11 красавіка. **(Кар. «Звязды»).** На працягу раду гадоў настаўнік-прыродавец юравіцкай школы тав. **Попель** праводзіў доследы па культываванню паўднёвых культур: соі, рысу і інш. У рэзультаце яго доследаў сёлета тры калгасы ўпершыню будуць сеяць сою.

Да гэтага года тав. Попель праводзіў свае доследы на школьным участку, у адзіночку. Сёлета ён узначальвае хату-лабараторыю калга...

МАГІЛЕЎ РЫХТУЕЦЦА ДА 1 МАЯ

МАГІЛЕЎ, 11 красавіка. (Кар. «Звязды»). На фабрыках і заводах горада пачата падрыхтоўка да першамайскіх свят. Разгортваецца паход за суцэльную тэхнічную граматнасць.

На скурзаводзе імя Сталіна амаль усе рабочыя ахоплены тэхнічнай вучобай. Заводскімі арганізацыямі для прэміравання лепшых ударні...

ВЫПУСК СТУДЫІ ДЗЯРЖАЎНАГА ЯЎРЭЙСКАГА ТЭАТРА БССР

10 красавіка совецкая грамадскасць Менска прымала дыпломную работу студыі дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР. Гэтай дыпломнай работай з'яўляецца спектакль «НАША МАЛАДОСЦЬ» па раману Віктара КІНА ў перакладзе З. Аксельрода — пастаноўка М. МОІНА і К. РУТШТЭЙНА.

Яўрэйскі тэатр і яго кіраўнік — народны артыст рэспублікі М. Ф. РАФАЛЬСКІ сталі на правільны шлях падрыхтоўкі папаўнення свайго акторскага складу праз працяжнае, сістэматызаванае і паглыбленае навучанне мастацка здольнай моладзі ў студыі. На жаль, гэтаму прыкладу яшчэ не паследавалі іншыя тэатры Беларусі.

У студыі яўрэйскага тэатра на працягу 4-х год навучалася 15 чалавек, галоўным чынам комсамольцаў. Іх вучоба была цесна звязана з практычнай работай у тэатры, з удзелам у яго пастаноўках. Апрача спецыяльных дысцыплін, студыйцы праходзілі курс грамадазнаўства, літаратуры і яўрэйскай мовы.

Выпускны спектакль быў прыняты глядачом вельмі цёпла. Выпускнікоў віталі прадстаўнікі завода імя МЯСНІКОВА, фабрыкі імя КАГАНОВІЧА, першага Беларускага дзяржаўнага тэатра, ТРАМ'а, саюза пісьменнікаў і інш. Студыйцы, праявіўшыя найлепшую паспяховасць, выкладчыкі і загадчык навучальнай часткі студыі тав. ЦЫПКІНА прэміраваны Наркомасветы.

—о—

ПАВЕДАМЛЕННІ

Парткалегія КПК па Беларусі паведамляе, што 16 красавіка 1935 года ў 10 гадзін раніцы ў гор. Менску (памяшканне ЦК КП(б)Б, пакой № 32) будуць разглядацца парткалегіяй КПК па БССР апеляцыйныя партсправы наступных таварышоў:

Гаркавага П. П. (Дуброўна), Кагановіча М. К. (Капыль), Данчэнка П. Я. (Тураў), Оліна А. Ф. (Віцебск), Бяззубіна С. Я. (Талачын), Кулага Я. А. (Лоеў), Жураўкова К. С. (Магілеў), Палевіча С. М. (Старыя Дарогі), Міліна Э. Ю. (Ушачы), Селязнёва П. М. (Лёзна), Захарына С. М., Курса Л. І., Ткачэнка В. Гр., Сямёнава І. В., Гімельфарб С. М., Пінкевіча К. І., Бяркоўскага М. А. (Менск); Майстровіча С. І. (Мазыр), Малаковіча А. К. (Глуск), Бянько К. С. (Парычы), Хайтава (Смалявічы).

Яўка памянёных таварышоў абавязкова...

сярэдняй рускай школы:

А. Н. СТАНКЕВІЧ, М. І. ГЛУХАВА, А. І. КАЗЛОВА.

—о—

СУР'ЁЗНЕЙШАЕ МЕРАПРЫЕМСТВА

Бацькоўскі камітэт садзейнасці **20-й беларускай школы,** вітаючы пастанову ўрада, як сур'ёзнейшае мерапрыемства ў выхаванні і ахове нашага юнацтва, рашыў шырока абгаварыць яе на бацькоўскіх сходах і ў класах сярод вучняў. У 8-м класе пастанова ўжо распрацавана.

руку направуляш варожыя элементы.

Былы вучань 6 класа **Дудар** п'янстваваў, збіваў вучняў і забіраў у іх грошы. Ён быў «грозой» усёй школы. Не раз яго прыводзілі ў міліцыю і кожны раз адпускалі. Пасля кожнага «візіта» ён прадаўжаў свае злачынныя ўчынкі.

Пастанова ўрада ўскладае на камсамол і піонерскія арганізацыі яшчэ большую адказнасць за выхаваўчую работу сярод маладога пакалення. Мы абавязуемся ўсямерна палепшыць нашу работу сярод вучняў школы.

ШУЛЬМАН — сакратар камсамольскай ячэйкі 25-й школы, ПУТАН — старшыня старастата

-О-

ФАБРЫКА СУЦЭЛЬНА-ТЭХНІЧНАЙ ГРАМАТНАСЦІ

ВІЦЕБСК, 11 красавіка. (БЕЛТА). Панчошная фабрыка імя Клары Цэткін стала суцэльна-тэхнічнаграматнай. 11 красавіка здалі тэхнічны экзамен апошнія 10 рабочых. Такім чынам, на фабрыцы здала тэхэкзамен 952 рабочых.

13 красавіка на фабрыцы праводзіцца дзень зотаўца. Да гэтага дня прыўрочана адкрыццё зотаўскага габінета.

урач заўважыў на руцэ вучаніцы 1-га класа **Ліды Бядносцінай** сінякі. Урач зацікавіўся гэтым і агледзеў усё цела вучаніцы. Ён знашоў 29 слядоў пабояў, слядоў пазногцяў на шыі, укусы на руках.

Пры праверцы выясілася, што дзяўчынку сістэматычна збівае яе мачыха Е. В. Бядносціна. Бацька Ліды — рабочы аўтарамонтнага завода не лічыў патрэбным умешвацца, абараніць дзіцё. За дзікія здзекі над дзяўчынкай Бядносціны прыцягваюцца да судовай адказнасці.

са «Чырвоны сцяг». З ім працуюць калгасныя брыгадзіры, комсамольцы, устаноўлена сувязь з мічурынскім інстытутам і вопытнікамі іншых абласцей і краёў СССР. Хата-лабараторыя праводзіць доследы па культываванню розных тэкстыльна-валакністых культур — кенафу, рамі, кенбіту і канатніку, таксама над масляністымі культурамі — карзой, гарчыцай і некалькімі гатункамі соі: каўказскай, безєпічскай і інш. З Варонежа хата-лабараторыя атрымала насенне новага гатунку яравой пшаніцы — цэзіум, над якой праводзіцца дослед па яравізацыі.

РУБІНШТЭЙН, ФРАЛОЎ.

каў у дзень 1 мая выдзелены кватэры ў новым доме, 60 пуцёвак у дамы адпачынку, будзе ўстаноўлена 15 радыёкропак і т. д.

Распачаты работы па ўпрыгожванню вуліц і будынкаў, будзе засаджана 2.500 дрэў. Гаркомунгас заканчвае будаўніцтва фібралітавага дома на 16 кватэр і рамонт двух дамоў на 20 кватэр.

У дзень 1-га мая адбудзецца ўрачысты пуск аўтарамонтнага завода імя Кірава і закладка помніка **Леніну.**

прадставіць водзыў аб сваёй апошняй рабоце ад нізавой партарганізацыі.

**
*

Дом партактыва даводзіць да ведама ўсіх дакладчыкаў, прапагандыстаў, бяседчыкаў, што 12 красавіка ў 7 гадзін вечара ў Доме партактыва (пакой № 18) адбудзецца **інструкцыйны даклад па правядзенню антывялікоднай кампаніі.**

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР БДТ—1

СЁННЯ, 12 красавіка,

Сімфонія гневу

Пачатак у 8 гадз. веч.

Гукавы кіно-тэатр „Чырвоная зорка“ — Гукавы мастацкі фільм вытворч. Белдзяржкіно **ПОЎНАЛЕЦЦЕ**

Гукавы кіно-тэатр „Пролетарый“ — Гукавы мастацкі фільм **„Анненковщина“**

Кіно „Інтэрнацыянал“ — Ад 4 красавіка **Новая праграма**

Кіно „СПАРТАК“ — Усходні фільм **АБРЭК ЗАУР** Драма ў 10 частках

Галоўдартрансу БССР

патрабуюцца

для работы ў апараце Галоўдартранса і на перыферыі

ГАЛОЎНЫЯ І СТАРШЫЯ БУХГАЛТАРЫ

Звярачацца: **Дом урада, пак. 63**

ЗГУБЛЕНА КРУГЛАЯ ПЯЧАТКА фабкома „Чырвоны тэкстыльшчык“. Лічыць несапраўднай.

Партком, прэзідыум, групком і дырэкцыя аддзела падрыхтоўкі навукова-даследчых кадраў Беларускай акадэміі навук выказваюць глыбокае спачуванне **члену КП(б)Б, аспіранту БелАН тав. ШЭЙМАНУ** з прычыны смерці **яго сына ФЕЛІКСА**

Менская гарадская камісія па святкаванню 1 мая

даводзіць да ведама, што ў памяшканні горсовета (пакой № 32)

12, 13 і 14 красавіка з 2 да 7 гадз веч. адбудзецца

ГРАМАДСКІ ПРАГЛЯД

прадстаўленых мастакамі на конкурс праектаў і макетаў мастацкага афармлення цэнтральных месц горада Менска к 1-му мая.

Запрашаюцца рабочыя, навуковыя работнікі, пісьменнікі і мастакі наведаць выстаўку праектаў і зрабіць свае заўвагі.

Да веснавой пасеўнай кампаніі

Беларуская кантора ДЗЯРЖСОРТФОНДА

паведамляе, што з 1-га красавіка 1935 г.

адкрыт ВОЛЬНЫ ПРОДАЖ

УСІМ У НЕАБМЕЖАВАНАЙ КОЛЬКАСЦІ ПРАВЕРАНАГА ГАТУНКОВАГА НАСЕННЯ

кармовых траў, каранэплодаў і гародніх культур:

чырвоны клевер, цімафееўка, лубін, серадэла, лугавыя травы, капуста, памідоры, радзіс, рэпа, буракі, морква, бручка, гуркі, турнепс і інш.

з СКЛАДАЎ і ЛАРКОЎ Дзяржсортфонда

ў наступных гарадах і раёнах:

Менску, Полацку, Оршы, Віцебску, Бабруйску, Рагачове, Слуцку, Пухавічах, Галачыне, Б. Кашалева, Церахаўцы, Бялынічах, Ветцы, Лагойску, Хойніках, Рудзенску, Копылі і Чырв. Слабадзе.

БЕЛКААПІНСАЮЗ даводзіць да ведама усіх грамадзян, што

арцель інвалідаў № 1 „Чырвоны Октябр“

па вул. Імя Кірава № 47-а (тэл. 22-853), уваход з вуліцы,

АДКРЫЛА

майстэрню дробнага рамонту адзежы „АМЕРЫКАНКУ“.

Майстэрня выконвае наступныя работы: **уцюжку, прышыўку гузікаў, незаметную штопку** і інш. рамонт.

Ёсць спецыяльна абсталяваныя утульныя мужчынская і жаночая чакальні.

Работы выконваюцца быстра і акуратна.

БУДЫНАК БДТ-1 З 22 красавіка 1935 г.

гастролі Беларускага другога дзяржаўнага тэатра.

РЭПЕРТУАР:

Б. РАМАШОЎ—„Байцы“,
В. КІРШОН —„Цудоўны сплаў“,
К. ФІН —„Вздор“,
Ж. БАМАРШЭ—„Бязумны дзень або жаніцьба Фігаро“,
В. БАЗАЛЕУСКІ—„Немінучасць“.
Л. КУРДЗІН —„Азеляненне цэха“
Хасінто БЕНАВЕНТЭ—„Гэта інтарэсаў.
М. ТРЫГЕР—„Марыя Узорава“.

Заяўкі на мэтавыя паказы і культпаходы прымаюцца ў рабочай касе ЦСПСБ і ў касе тэатра.

Кіраўніцтва цыркавымі, эстраднымі і музычнымі прадпрыемствамі НКА БССР (УЦЭМП) даводзіць да ведама ўсіх ФЗМК, прафкомаў, загадчыкаў клубаў, нач. ДЧА, што

ПРЫМАЮЦЦА ЗАЯЎКІ на мастацкае абслугоўванне першамайскіх свят

УЦЭМП просіць даць СВОЕЧАСОВА заяўкі, каб мець магчымасць запрасіць у дастатковай колькасці лепшыя мастацкія сілы Масквы, Ленінграда, УССР і інш.

Апошні тэрмін прыёму заявак 15 красавіка.

Заяўкі прымаюцца у канцэлярыі УЦЭМП (рог Комуністычнай і Энгельса, клуб кааперацыі) ад 11 да 4 гадз. тэл. № 22-755.

ЗГОДНА ПАСТАНОВЫ СНК БССР ЗА 16-II—35 г. УЦЭМП НАДАНА ВЫКЛЮЧНАЕ ПРАВА МАСТАЦКАГА АБСЛУГОЎВАННЯ ЎСІХ ПЛЯЦО АК, КЛУБАЎ І т. д. НА ТЭРЫТОРЫІ БССР І ЗАБАРОНЕНА ЎСІМ ІНШЫМ АРГАНІЗАЦЫЯМ ЗАЙМАЦЦА ГЭТАЙ СПРАВАЙ.

НК аховы здароўя БССР абвяшчае **НАБОР на двухмесячныя КУРСЫ**

ДЭЗІНФЕКТАРОЎ у гг. Менску, Віцебску, Гомелі.

На курсы прымаюцца асобы не маладзей 18 гадоў абодвух полаў, скончыўшыя 6 класаў няпоўнай сярэдняй школы.

Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй у размеры 75 руб, а іншагароднія—інтэрнатам.

Да заявы патрэбна прыкласці дакументы: аб сацпахожданні, асвеце, узросце. Заявы без азначаных дакументаў разглядацца не будуць.

Заявы накіроўваць: у Гомель і Віцебск—санстанцыі, у Менск—Дом урада, Наркамату аховы здароўя, пакой 444.

Прыём заяў да 25 красавіка г.г.

Нам. наркома аховы здароўя БССР **Нейштадт.**

Нач. сектара навукі і падрыхтоўкі кадраў НКАЗ БССР **Леонаў.**

У аб'яве „ПОСЫЛГОСТОРГА“, надрукаванай у газ. „Звязда“ №75 ад 2 красавіка, указана, што ў ліку іншых тавараў высылаюцца таксама ФІНСКІЯ НАЖЫ.

На падставе пастановы ЦВК і СНК СССР аб забароне вольнага продажу халоднай зброі фінскія нажы можна набыць толькі з дазволу НКУС.

„ПОСЫЛГОСТОРГ“

ПАТРАБУЕЦЦА інжынер-геадэзіст

Звяртацца: пляц Волі, 2, БЮРО ІНВЕНТАРЫЗАЦЫІ

ПАСТАНОВА № 12

МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА РАБОЧЫХ, СЯЛЯНСКІХ І ЧЫРВОНААРМЕЙСКІХ ДЭПУТАТАЎ АД 29-III-1935 г.

АБ ПРАВЯДЗЕННІ ГАНДЛЁВАГА ПЕРАПІСУ

1. Даручыць **гарадской інспектуры Наргасуліку правесці з 15 красавіка да 1 мая 1935 г.** перапіс гандлёвых прадпрыемстваў гуртовага і стацыянарнага раздробнага гандлю ўсіх дзяржаўных, кааперацыйных і грамадскіх арганізацый і прыватных асоб, а таксама **правесці перапіс гандлёвых кадраў.**

2. Абавязаць кіраўнікоў усіх гандлюючых арганізацый правесці неабходную падрыхтоўчую работу да перапісу, у прыватнасці, забяспечыць складанне справаздачы за першы квартал г. г. па гандлёвых прадпрыемствах і нізавых (пярвічных) гандлёвых арганізацыях не пазней 15 красавіка, а па райсаюзах і іншых міжраённых гандлёвых арганізацыях не пазней 25 красавіка г. г.

3. Абавязаць усе гандлёвыя арганізацыі і прадпрыемствы запоўніць ва ўстаноўлены тэрмін і даць у горінспектуру Наргасуліку фармуляры перапісу.

4. Абавязаць кіраўнікоў усіх гандлёвых арганізацый, кантор, баз, загадчыкаў магазінамі вылучыць адказных асоб па правядзенню перапісу.

5. Папярэдзіць кіраўнікоў гандлюючых арганізацый і гандлёвых прадпрыемстваў, што яны нясуць персанальную адказнасць за правільнасць запаўнення фармуляраў перапісу і за своечасовае прадстаўленне іх інспектуры Наргасуліку.

6. Інспектуры Наргасуліку з 5 па 10 красавіка правесці інструкцыйную нараду па запаўненню фармуляраў з рэгістратарамі па перапісу і адказнымі асобамі па перапісу гандлюючых арганізацый і гандлёвых прадпрыемстваў.

7. Вынікі перапісу заслухаць на прэзідыуме горсовета 10 мая 1935 года.

Старшыня Менгорсовета **ЖУКОВІЧ.**
Сакратар Менгорсовета **КАЗЛОЎСКІ.**

Даводзіцца да ведама ўсіх зацікаўленых асоб і арганізацый, што

ў сувязі з перадачай МЕНСКАЙ РАДЫЁ-РАМОНТНАЙ МАЙСТЭРНІ (Совецкая 73) пры радыёкамітэце ЦК ЛКСМБ

ДРУГОЙ АРГАНІЗАЦЫІ,

прыём апаратуры ад кліентуры СПЫНЕН 8 красавіка.

Усім кліентам належыць **атрымаць сваю апаратуру не пазней 20 красавіка.**

Пасля гэтага тэрміна астаўшаяся апаратура пераходзіць ва ўласнасць ліквідкома.

Арганізацыі і ўстановы, маючыя прэтэнзіі да майстэрні, павінны падаваць гэтакія **да 20 красавіка.** Пасля ўказанага тэрміну прэтэнзіі прымацца НЕ БУДУЦЬ.

АДРАС ЛІКВІДКОМА: гор. МЕНСК, СОВЕЦКАЯ 73, РАДЫЁМАЙСТЭРНЯ.

Ліквідком.

Прэзідэнцкая бібліятэка Рэспублікі Беларусь

Уп. Галоўлітбела № К—1090.

Тыраж 90.560.

Менск, друкарня «Звязды».